

Miljøgodkendelse af udvidelse af svineproduktionen på Magtenbøllevej 7A

25. maj 2010

Sagsid: 08/1303

Miljø og Natur
Willemoesgade 15
5610 Assens

Kontaktperson: Trine Bonrud Helleskov
E-mail: tbnie@assens.dk
Dir. tlf.: 6474 6890

www.assens.dk

Indholdsfortegnelse

1. DATABLAD	4
2. AFGØRELSE: § 11	5
3. VILKÅR FOR GODKENDELSE	6
4. RETSBESKYTTELSE	12
5. BORTFALD	12
6. OFFENTLIGGØRELSE	12
7. KLAGEVEJLEDNING	13
8. BILAG	13
9. MEDDELELSE OM AFGØRELSEN SENDES TIL	14
10. MILJØVURDERING	21
10.1 FORMÅL	21
10.2 GRUNDFORHOLD	21
10.3 ANSØGER OG EJERFORHOLD	22
10.4 HUSDYRBRUGET	23
10.5 HUSDYRBRUGETS BELIGGENHED OG PLANMÆSSIGE FORHOLD	23
10.6 LANDSKABELIGE FORHOLD	24
10.7 DRIFT	24
10.8 GØDNING SOPBEVARING	24
10.9 FORURENING OG GENER FRA HUSDYRBRUGETS ANLÆG	24
10.9.1 AMMONIAKTAB FRA STALD OG LAGER	25
10.9.2 STALDLUGT	28

10.9.3 TRANSPORT	31
10.9.4 SPILDEVAND OG OVERFLADEVAND	32
10.9.5 LYS	32
10.9.6 STØJ	32
10.9.7 STØV	33
10.9.8 FLUER	33
10.9.9 SKADEDYR	34
10.10 DØDE DYR	34
10.11 UDSPREDNINGSAREALER	34
10.11.1 NATURA 2000 OMRÅDER	36
10.11.2 NITRAT TIL OVERFLADEVAND	39
10.11.3 NITRAT TIL GRUNDVAND	40
10.11.4 FOSFOR	43
10.11.5 VURDERING AF NÆRINGSSTOFFERNES PÅVIRKNING PÅ UDSPREDNINGSAREALERNE	44
10.11.6 KUMULATION/VANDOMRÅDER	44
10.12 NATURBUFFER	45
10.13 BEDSTE TILGÆNGELIGE TEKNIK (BAT)	46
10.14 AFFALD OG KEMIKALIER	53
10.15 ALTERNATIVE MULIGHEDER	53
10.16 BEREDSKABSPLAN	53
10.17 SAMMENFATNING	54
10.18 OFFENTLIGHED/NABOORIENTERING	54

1. Datablad

Emne	Data
Ansøger	Vagn Damgaard Knudsen, Magtenbøllevej 7A, 5492 Vissenbjerg
Virksomhedens adresse	Enghavegård, Magtenbøllevej 7A, 5492 Vissenbjerg
Matrikelnummer	6a, Skalbjerger By, Vissenbjerg
Virksomhedens art	Landbrugsbedrift med slagtesvin
Godkendelsesbetegnelse	§ 11 i Lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug
Ejer	Vagn Damgaard Knudsen, Magtenbøllevej 7A, 5492 Vissenbjerg
CHR-nummer	61009
CVR-nummer	38033352
Kontaktperson	Vagn Damgaard Knudsen, tlf. 6447 3801, mobilnr. 2330 9688
Rådgiver/konsulent	Ejler Petersen, Centrovic, tlf. 6340 7126 / 2343 7126
Godkendelsesmyndighed	Assens Kommune

Assens Kommune har den 29. december 2007 elektronisk modtaget ansøgning om miljøgodkendelse af en udvidelse af den eksisterende slagtesvineproduktion på Magtenbøllevej 7A, 5492 Vissenbjerg. Der er søgt om ændring af et tilladt dyrehold, bestående af en årsproduktion på 2.500 stk. slagtesvin (30 – 115 kg) svarende til 80,5 dyreenheder (DE – ny beregning), til en årsproduktion på 4.000 stk. slagtesvin (30 – 115 kg), svarende til 129,4 DE. Der ønskes en fleksibilitet i ind- og afgangsvægt.

Produktionen skal foregå i det eksisterende staldanlæg. Husdyrgødningen udbringes på egne og forpagtede arealer. Der ønskes desuden mulighed for at udbringe anden organisk gødning i form af f.eks. spildevandsslam på arealerne som hidtil.

Det er oplysningerne og beskrivelsen i ansøgningen med tilhørende bilag, der sammen med besigtigelsen på stedet, samt den efterfølgende miljøvurdering, der danner forudsætningerne for meddelelse af denne miljøgodkendelse. Godkendelsen indeholder en række konkrete individuelle vilkår for virksomhedens indretning og drift. Vilkårene skal alle medvirke til at sikre:

- at husdyrbruget drives og indrettes i overensstemmelse med ansøgningsmaterialet og miljøvurderingen
- at kravet om reduktion af ammoniaktab fra stald og lager overholdes
- at yderlige miljøkrav fastsat på grundlag af kommunens vurdering af ansøgningsmaterialet overholdes
- at nedsætte risikoen for, at der forekommer forurening eller gener ud over de forventede ifølge miljøvurderingen.

2. Afgørelse: § 11

Assens Kommune godkender hermed en årlig produktion på 4.000 slagtesvin (30 – 115 kg), svarende til 129,4 DE på landbrugsejendommen, Magtenbøllevvej 7A, 5492 Vissenbjerg, matr.nr. 6a, Skalbjerger By, Vissenbjerg.

Miljøgodkendelsen meddeles under forudsætning af, at gældende regler på området og nedenstående vilkår overholdes. Godkendelsen omfatter hele virksomheden. Godkendelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 2 år fra dato.

Miljøgodkendelsen meddeles i henhold til § 11 i lov nr. 1572 af 20. december 2006 om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug og lovbekendtgørelse nr. 1757 af 22. december 2006 om miljøbeskyttelse med senere ændringer. Miljøgodkendelsen skal efter § 17 i bekendtgørelse nr. 294 af 31. marts 2009 om tilladelse og godkendelse mv. af husdyrbrug, regelmæssigt og mindst hvert 10 år tages op til revurdering. Den første revurdering skal dog foretages, når der er forløbet 8 år fra dato. Proceduren for revurdering igangsættes af Assens Kommune.

Forudsætningerne for godkendelsen findes i den fremsendte ansøgning. Det er ansøgningskema med skema-nummer

6405 af 12. maj 2010, version 6 og tilhørende bilag. Godkendelsen meddeles med følgende vilkår:

3. Vilkår for godkendelse

3.1 Indretning og drift

- 3.1.1 Virksomheden skal indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der fremgår af ansøgningsmaterialet og miljøvurderingen med de ændringer, der fremgår af godkendelsens vilkår.
- 3.1.2 Bedriften skal til enhver tid leve op til gældende regler i love, bekendtgørelser og regulativer – også selvom disse regler eventuelt måtte være skærpede i forhold til denne godkendelse.
- 3.1.3 Der skal til stadighed tilstræbes en god staldhygiejne, herunder sikres, at stierne holdes tørre, samt at staldene og fodringsanlæg holdes rene.
- 3.1.4 Drikkevandssystemet og overbrusningsanlæg skal vedligeholdes, så unødigt spild undgås.
- 3.1.5 Ventilationsanlægget skal vedligeholdes, så effekten altid er optimal og så unødigt støj undgås.

3.2 Årsproduktion

- 3.2.1 Svinebruget må drives med et dyrehold på maksimalt 129,4 dyreenheder (DE), svarende til 4.000 slagtesvin (30 – 115 kg) på 1.150 stipladser. Inden for dette produktionsniveau tillades en mindre afvigelse på op til 10 % for vægtgrænserne, så længe det maksimale antal DE ikke overskrides.
- 3.2.2 Den godkendte husdyrproduktion skal fordeles jævnt over hele året.

3.3 Energi- og vandforbrug

- 3.3.1 Dokumentation for elforbrug skal kunne fremvises ved miljøtilsyn på bedriften.
- 3.3.2 Der skal kvartalsvis føres logbog over vandforbruget.

3.4 Gødningshåndtering og opbevaring

- 3.4.1 Håndtering af gylle skal foregå under opsyn, så spild undgås, og der tages størst muligt hensyn til omgivelserne.
- 3.4.2 Der skal altid være rådighed over opbevaringskapacitet for flydende husdyrgødning på mindst 9 måneders produktion.
- 3.4.3 Gylle skal nedfældes på sort jord og på vedvarende græs.
- 3.4.4 Der må ikke foretages håndtering, herunder omrøring og udkørsel af husdyrgødning fra anlægget på lørdage, søndage og helligdage. Desuden skal dette foretages i tidsrummet kl. 6 – 18 i hverdagene.
- 3.4.5 Husdyrgødningen må kun anvendes til udspreddning på landbrugsjord, der forinden er vurderet og godkendt jf. bestemmelserne i husdyrgodkendelsesloven.

3.5 Transport

- 3.5.1 Transport til og fra husdyrbruget skal foregå via eksisterende tilkørselsveje fra Magtenbøllevej og Overgade.
- 3.5.2 Ved transport af gylle på offentlige veje skal gyllevognens åbninger være forsynet med låg eller lignende, således at spild ikke kan finde sted. Forekommer der alligevel spild, skal dette straks opsamlles.

3.6 Ammoniakreducerende tiltag

- 3.6.1 Korrektionsfaktoren for ammoniak må højest være **0,905**. Korrektionsfaktoren beregnes efter følgende formel:
- $$\frac{((F\text{Esv pr prod gris} \times g \text{ råprotein} / F\text{Esv}) / 6,25 \text{ g råprotein pr g N} - ((\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) * 28 \text{ g N pr kg tilvækst}))}{((\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times (20,95 + 0,177 \times (\text{afgangsvægt} + \text{indgangsvægt})))}$$
- 3.6.2 Jf. pkt. 3.6.1 må foderet som standard indeholde 154,0 gram råprotein pr. FEsv i vægtintervallet 30

– 115 kg. med et foderforbrug på 2,87 FEsv/kg tilvækst.

3.6.3 Indholdet af råprotein i foderet, foderforbruget, indgangs- og afgangsvægt kan variere så længe korrektionsfaktoren overholdes.

3.6.4 Ved miljøtilsyn skal E-kontrol eller anden produktionsopgørelse, som dokumentere de i pkt. 3.6.3 faktorer, kunne fremvises og mindst én gang årligt skal E-kontrol eller anden produktionsopgørelse være konsulentpåtegnet.

3.7 Lugt

3.7.1 Husdyrproduktionen må ikke give anledning til væsentlige lugtgener uden for ejendommens areal.

3.7.2 Alle afkast på staldanlægget (se bilag 4) skal forhøjes med op til 3 meter jf. OML-beregning (bilag 5 og 6), for at overholde genekriterierne, inden godkendelsen kan udnyttes.

3.7.3 Benyttes det lugtreducerende tiltag i pkt. 3.7.2 ikke skal et andet tiltags effekt dokumenteres, forelægges og godkendes af kommunen inden godkendelsen kan udnyttes.

3.7.4 Hvis der efter Assens Kommunes vurdering opstår lugtgener, der er større, end det kan forventes ifølge grundlaget for miljøvurderingen, kan Assens Kommune meddele påbud om, at der skal gennemføres tiltag til afhjælpende foranstaltninger.

3.8 Støj

3.8.1 Virksomhedens samlede bidrag til det ækvivalente, korrigerede støjniveau målt i dB(A) og målt i ethvert punkt på opholdsarealer ved nabobeboelse må ikke overstige følgende værdier:

Mandag-fredag kl. 7-18 (8 timer)	Alle dage kl. 18-22 (1 time)	Alle dage kl. 22-7 (1/2 time)	Alle dage kl. 22-7 Maksimal værdi
55 dB(A)	45 dB(A)	40 dB(A)	55 dB(A)

Støjbidraget (bortset fra maksimalværdien) måles som det ækvivalente, konstante, korrigerede støjni-veau i dB(A) (re. 20 µPa). Tallene i parenteserne angiver midlingstiden inden for den pågældende periode.

- 3.8.2 Bedriften skal for egen regning dokumentere, at støjvilkåret overholdes, hvis tilsynsmyndigheden finder det påkrævet, dog højst én gang årligt. Målingen eller beregningen skal udføres efter de gældende vejledninger fra Miljøstyrelsen og af et akkrediteret laboratorium.
- 3.8.3 Ventilationsanlægget skal vedligeholdes og renholdes, så unødige støjgener undgås.
- 3.8.4 Aflæsning/indblæsning (levering) af foder må kun ske på hverdage og i dagtimerne mellem kl. 7 – 18.

3.9 Skadedyr

- 3.9.1 Der skal foretages effektiv fluebekæmpelse på ejendommen. Som minimum skal det være i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer fra Statens Skadedyrlaboratorium. Den anvendte praksis omkring fluebekæmpelse i nudrift skal ændres eller suppleres med det ansøgte.
- 3.9.2 Effektiv rottebekæmpelse skal foretages af autoriseret skadedyrsbekæmper.
- 3.9.3 Opbevaring af foder skal ske på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter m.v.).

3.10 Udbringningsarealer

- 3.10.1 Der skal til enhver tid overfor Assens Kommune kunne fremlægges sædskifte- og gødningsplaner, som kan dokumentere, at gødningen udbringes i henhold til reglerne i husdyrgødningsbekendtgørelsen.
- 3.10.2 Der må højst udbringes husdyrgødning og anden organisk gødning som f.eks. spildevandsslam på udbringningsarealerne svarende til 0,8 dyreenheder (DE) pr. hektar.

- 3.10.3 Gødning svarende til 201,4 DE skal udsprede på arealer omfattet af denne godkendelse fordelt på 129,4 DE svinegylle fra egne bedrift, 38 DE svinegylle fra anden bedrift og 34 DE fra anden organisk gødning f.eks. spildevandsslam.
- 3.10.4 Alternativt til pkt. 3.10.3 udsprede der 201,4 DE svinegylle på arealerne, hvor 72 DE modtages fra anden bedrift.
- 3.10.5 Udsprede af husdyrgødning skal følge anvisningerne i de obligatoriske mark- og gødningsplaner, som skal være tilpasset vilkårene i denne godkendelse.
- 3.10.6 Der skal være fosforbalance, dvs. at fosforoverskuddet ikke må overstige 0 kg P/ha/år. Der må ikke tilføres fosfor med handelsgødning/uorganisk gødning, såfremt der er balance på arealerne (startgødning til majs dog undtaget).
- 3.10.7 Der skal ved tilsyn foreligge dokumentation herfor for de seneste 5 år f.eks. i form af kopier af de indsendte gødningsregnskaber.
- 3.11 Spildevand og overfladevand**
- 3.11.1 Ved ønske om udledning af tag- og/eller overfladevand til recipient (mose, vandløb, sø evt. via dræn) skal miljømedarbejder Gunilla Dahlkild Ørbech (gunil@assens.dk eller 6474 7224) kontaktes for inden, da der skal ansøges særskilt om tilladelse til dette.
- 3.11.2 Spildevand fra rengøring af stalde og lignende skal ledes til samletank eller gyllesystem og anvendes i henhold til reglerne for husdyrgødning.
- 3.11.3 Vask af maskiner og redskaber uden gødningsrester skal ske på fast vaskeplads. Vaskevandet kan, mod særskilt tilladelse, udledes til dræn jf. pkt. 3.11.1. Dog skal vandet forinden udløbet gennemgå rensning i et veldimensioneret sandfang og en godkendt olie-/benzinudskiller.
- 3.11.4 Al vask af maskiner og redskaber, hvorfra der kan forekomme gødningsrester skal foregå på støbt, tæt plads med bortledning af spildevandet til opsam-

lingsbeholder. Udbringningen skal ske jf. husdyrgødningsbekendtgørelsens regler for udbringning af husdyrgødning.

3.12

Uheld og risici

3.12.1

Ved driftsuheld, hvor der kan opstå risiko for forurening af miljøet, er der pligt til øjeblikkeligt at anmelde dette til alarmcentralen, tlf. 112 og efterfølgende straks underrette tilsynsmyndigheden: Assens Kommune, Miljø og Natur, tlf. 6474 7511 / 2937 9137.

3.12.2

Der skal forefindes en beredskabsplan eller driftsforskrift, som oplyser, hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø. Beredskabsplanen skal indeholde:

- Procedurer, som beskriver relevante tiltag med henblik på at ”stoppe ulykken/uheldet” og begrænse udbredelsen.
- Oplysninger om, hvilke interne/eksterne personer og myndigheder, der skal alarmeres og hvordan.
- Kortbilag over bedriften med angivelse af miljøfarlige stoffer, afløbs- og drænsystemer og vandløb m.m.
- En opgørelse over materiel, der er tilgængelig på bedriften, eller som kan skaffes med kort varsel, der kan anvendes i forbindelse med afhjælpning, inddæmning og opsamling af spild/lækage, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø.

Planen skal indsendes til tilsynsmyndigheden, Assens Kommune, senest 6 måneder efter meddelelsen af denne godkendelse.

3.13

Støv

3.13.1

Driften må ikke medføre væsentlige støvgener uden for ejendommens areal.

3.13.2 Fodersiloer skal indrettes således, at støvgener i forbindelse med indblæsning/aflæsning af foder undgås.

3.14 Håndtering af olie, pesticider og øvrige kemikalier

3.14.1 Opbevaring af diesel/fyringsolie i overjordiske tanke skal ske i en typegodkendt beholder. Tanke skal stå på fast tæt bund uden mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.

3.14.2 Påfyldning af vand i forbindelse med eventuel brug af sprøjtemidler må ikke ske ved direkte opsugning fra søer, vandløb eller brønde/boringer. Der må ikke være risiko for afløb til dræn, vandløb eller søer.

3.15 Affald

3.15.1 Al affald fra ejendommen skal bortskaffes ifølge ”Regulativ for erhvervsaffald” og ”Fælles regulativ for farligt affald” for Assens Kommune.

4. Retsbeskyttelse

Ifølge § 40 i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug må tilsynsmyndigheden ikke meddele påbud eller forbud efter § 39, før der er forløbet 8 år efter meddelelsen af en godkendelse, medmindre der er begået grundlæggende sagsbehandlingsfejl eller givet grundlæggende fejlagtige oplysninger, som nødvendiggør, at afgørelsen skal ændres.

5. Bortfald

Hvis godkendelsen ikke udnyttes, inden der er gået 2 år fra meddelelsesdatoen, bortfalder den del, der ikke er udnyttet.

6. Offentliggørelse

Assens Kommune annoncerer miljøgodkendelsen tirsdag den 25. maj 2010 i Folkebladet i Assens Kommune og offentliggør den på Assens Kommunes hjemmeside, www.assens.dk, hvor godkendelsen med bilag kan ses under Miljø og Natur, Landbrug.

7. Klagevejledning

Afgørelsen kan påklages til Miljøklagenævnet i henhold til § 84 i lov nr. 1572 af 20. december 2006 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

En evt. klage skal være skriftlig. Klagen skal sendes til Assens Kommune, der videresender den til miljøklagenævnet ledsaget af det materiale, der er indgået i behandling af miljøgodkendelsen. Klagen skal være kommunen i hænde senest 4 uger fra afgørelsens offentliggørelse. Hvis afgørelsen påklages får ansøger besked. Klagen har ikke opsættende virkning med mindre Miljøklagenævnet bestemmer andet. Klagefristen udløber tirsdag den 22. juni 2010 ved kontortids ophør.

Afgørelsen kan indbringes for domstolene indtil 6 måneder efter den dato, hvor afgørelsen bliver offentliggjort, jf. lovens § 90.

Trine Bonrud Helleskov
Miljømedarbejder, Agronom
Miljø & Natur, Team Landbrug

8. Bilag

1. Ansøgningsmateriale inkl. scenarie beregning
2. Anlægsoversigt med afløbsplan
3. Kort over udbringningsarealer og transportvej
4. Kort over afkast på staldanlæg
5. Beskrivelse og konklusion på OML-beregning
6. OML-beregning

9. Meddelelse om afgørelsen sendes til

Navn	Adresse		(E-mail)
Søren Klausen	Magtenbøllevvej 1	5492 Vissenbjerg	
Bjørn Ole Nielsen	Poul Gerness Vej 56	7430 Ikast	(Ejer Magtenbøllevvej 2)
Marie Lind & Christian Tast	Magtenbøllevvej 2	5492 Vissenbjerg	
Knud-Aage Kaas	Magtenbøllevvej 3	5492 Vissenbjerg	
Jytte & Paul Johannes Haagenen	Magtenbøllevvej 4	5492 Vissenbjerg	
Tine & Steen Haagenen	Magtenbøllevvej 5	5492 Vissenbjerg	
Dagny Pørksen & Carsten Buch	Magtenbøllevvej 6	5492 Vissenbjerg	
Ditte & Søren Hansen	Magtenbøllevvej 7	5492 Vissenbjerg	
Yvonne & Jens Erich Wounlund	Magtenbøllevvej 8	5492 Vissenbjerg	
Lise & Ulrik Norup Drudgaard	Magtenbøllevvej 9	5492 Vissenbjerg	
Peter Clausen	Magtenbøllevvej 10	5492 Vissenbjerg	
Rasmus Niels Jacobsen	Østergade 7A, 28	5492 Vissenbjerg	(Ejer Magtenbøllevvej 12)
Henrik Herman Jacobsen	Magtenbøllevvej 14	5492 Vissenbjerg	
Charlotte & Palle Christiansen	Magtenbøllevvej 39	5492 Vissenbjerg	
Vissenbjerg Sogns Andelsboligforening, c/o Arbejdernes Boligforening	Rugårdsvej 52	5000 Odense C	(Drejerbanken, Lykkegårdsvej og Gl. Grevegård)
Nanna & Anders Lindø	Drejerbanken 2	5492 Vissenbjerg	
Birgitte Breiner	Drejerbanken 3	5492 Vissenbjerg	
Knud Børge Arbirk	Drejerbanken 4	5492 Vissenbjerg	
Irene Vittrup & Stig Modler	Drejerbanken 5	5492 Vissenbjerg	
Eva Olsen & Peter Bogaard	Drejerbanken 6	5492 Vissenbjerg	
Pernille Bechmann & Morten Hesselberg Larsen	Drejerbanken 7	5492 Vissenbjerg	
Lise Marie Nedergaard	Drejerbanken 8	5492 Vissenbjerg	
Gita & Henrik Teglggaard	Drejerbanken 9	5492 Vissenbjerg	
Camilla Nielsen	Drejerbanken 10	5492 Vissenbjerg	
Jens Gunnensen	Drejerbanken 11	5492 Vissenbjerg	

Lisbeth & Carsten Hansen	Drejerbanken 12	5492 Vissenbjerg	
Lise Tofte-Hansen & Ulrik Schondel	Drejerbanken 13	5492 Vissenbjerg	
Niels Revsgaard	Drejerbanken 14	5492 Vissenbjerg	
Hans Sønderby Kristensen	Drejerbanken 15	5492 Vissenbjerg	
Hanne Pedersen & Henning Larsen	Drejerbanken 16	5492 Vissenbjerg	
Dorte Schmidt-Nielsen	Drejerbanken 17	5492 Vissenbjerg	
Helle Andersen	Drejerbanken 18	5492 Vissenbjerg	
Ulla Friis	Drejerbanken 19	5492 Vissenbjerg	
Pia Smidt	Drejerbanken 20	5492 Vissenbjerg	
Per Rasmussen	Drejervænget 1	5492 Vissenbjerg	
Claus Erik Jakobsen	Drejervænget 2	5492 Vissenbjerg	
Willy Thorsgaard Nielsen	Drejervænget 3	5492 Vissenbjerg	
Lars Birger Pedersen	Drejervænget 4	5492 Vissenbjerg	
Peter Klithøj	Drejervænget 6	5492 Vissenbjerg	
Charlotte & Peter Halbro	Drejervænget 8	5492 Vissenbjerg	
Annemette Willumsen & Lars Fribo	Drejervænget 10	5492 Vissenbjerg	
Henrik Palm Nielsen	Solgårdsvej 1	5492 Vissenbjerg	
Tage Arne Jepsen	Solgårdsvej 2	5492 Vissenbjerg	
Vinni & Bjarne Nielsen	Solgårdsvej 3	5492 Vissenbjerg	
Jørgen Sylvest	Solgårdsvej 4	5492 Vissenbjerg	
Hans Erik Nielsen	Solgårdsvej 5	5492 Vissenbjerg	
Morten Asserbo	Solgårdsvej 6	5492 Vissenbjerg	
Jørgen Haas Nielsen	Solgårdsvej 7	5492 Vissenbjerg	
Bruno Jørgensen	Solgårdsvej 8	5492 Vissenbjerg	
Jannie Pedersen & Niels-Erik Poulsen	Solgårdsvej 9	5492 Vissenbjerg	
Vivi Anne Flø	Solgårdsvej 10	5492 Vissenbjerg	
Tommy Hansen	Solgårdsvej 11	5492 Vissenbjerg	
Barbara & Tommy Søndergaard	Solgårdsvej 12	5492 Vissenbjerg	
Michelle Bertram & Peter Møller	Solgårdsvej 13	5492 Vissenbjerg	
Mia & Emil Madsen	Solgårdsvej 14	5492 Vissenbjerg	
Inge Lise Nissen	Solgårdsvej 15	5492 Vissenbjerg	
Birgitte & Ditlev Monrad	Solgårdsvej 16	5492 Vissenbjerg	

Morten Nordal Lidegaard	Nylandsvej 11, st. th.	8600 Silkeborg	(Ejer Solgårdsvej 17)
Maria Agner & Emil Eriksen	Solgårdsvej 17	5492 Vissenbjerg	
Jan Ruby Povlsen	Solgårdsvej 18	5492 Vissenbjerg	
Erling Pedersen	Solgårdsvej 19	5492 Vissenbjerg	
Vivi Gerspach & Johnny Nielsen	Solgårdsvej 20	5492 Vissenbjerg	
Flemming Bruun	Solgårdsvej 21	5492 Vissenbjerg	
Ernst Harald Petersen	Solgårdsvej 22	5492 Vissenbjerg	
Teddy Hansen	Solgårdsvej 23	5492 Vissenbjerg	
Svend Erik Petersen	Solgårdsvej 24	5492 Vissenbjerg	
Hanne & Henrik Pedersen	Solgårdsvej 26	5492 Vissenbjerg	
Niels Jørgen Fjord	Solgårdsvej 28	5492 Vissenbjerg	
Hanne & Erik Jeppesen	Solgårdsvej 30	5492 Vissenbjerg	
Torben Juel Jørgensen	Solgårdsvej 32	5492 Vissenbjerg	
Steen Hansen	Solgårdsvej 34	5492 Vissenbjerg	
Birthe Fisker & Bjarne Sørensen	Solgårdsvej 36	5492 Vissenbjerg	
Folmer Sølvbjerg Madsen	Torvegade 31	5690 Tommerup	(Ejer Solgårdsvej 38)
Grethe Bielfeldt	Solgårdsvej 40	5492 Vissenbjerg	
Henning Rasmussen	Lykkegårdsvej 1	5492 Vissenbjerg	
Emmy Rasmussen	Lykkegårdsvej 2	5492 Vissenbjerg	
Anja Baltersen & Egon Thomsen	Lykkegårdsvej 3	5492 Vissenbjerg	
Morten Greve	Lindevej 8	5492 Vissenbjerg	(Ejer Lykkegårdsvej 4)
Sussie Gitte Jørgensen	Lykkegårdsvej 17	5492 Vissenbjerg	(Ejer Lykkegårdsvej 4)
Kent Harboe Nielsen	Lykkegårdsvej 5	5492 Vissenbjerg	
Anna Krüger	Lykkegårdsvej 6	5492 Vissenbjerg	
Lene Petersen	Lykkegårdsvej 7	5492 Vissenbjerg	
Helle Sørensen & Jakob Bodilsen	Lykkegårdsvej 8	5492 Vissenbjerg	
Johanne Christina Gammelgaard	Lykkegårdsvej 9	5492 Vissenbjerg	
Karen & Valdemar Nielsen	Lykkegårdsvej 10	5492 Vissenbjerg	
Anette & Torben Jørgensen	Lykkegårdsvej 11	5492 Vissenbjerg	
Helene Larsen, Lars	Lykkegårdsvej 12	5492 Vissenbjerg	

Hausmann & Per Hausmann			
Asta Christensen & Mogens Nielsen	Lykkegårdsvej 13	5492 Vissenbjerg	
Elsebeth Nielsen & Dennis Erb	Lykkegårdsvej 14	5492 Vissenbjerg	
Birthe Pedersen	Lykkegårdsvej 15	5492 Vissenbjerg	
Maja & Orla Hansen	Lykkegårdsvej 16	5492 Vissenbjerg	
Pernille & Rene Wagner	Lykkegårdsvej 18	5492 Vissenbjerg	
Henriette Hinze Armas	Lykkegårdsvej 19	5492 Vissenbjerg	
Maria Lena Bøgedal	Lykkegårdsvej 20	5492 Vissenbjerg	
Knud Kådekilde Larsen	Lykkegårdsvej 21	5492 Vissenbjerg	
Pia & Jan Hansen	Havelundvej 1	5492 Vissenbjerg	
Skalbjerger Boldklub	Havelundvej 2	5492 Vissenbjerg	
Malene & Niels Paaby	Gl. Grevegård 1	5492 Vissenbjerg	
Anne-Lise Bruuse	Gl. Grevegård 2	5492 Vissenbjerg	
Charlotte Birkeland	Gl. Grevegård 3	5492 Vissenbjerg	
Tommy Jensen	Gl. Grevegård 4	5492 Vissenbjerg	
Lene & Uffe Beck	Gl. Grevegård 5	5492 Vissenbjerg	
Grethe Jørgine Paaby	Gl. Grevegård 6	5492 Vissenbjerg	
Annemarie Hansen & Stephen Wagstaffe	Gl. Grevegård 7	5492 Vissenbjerg	
Thomas Bertel Møllerup	Gl. Grevegård 8	5492 Vissenbjerg	
Charlotte & Søren Nielsen	Gl. Grevegård 9	5492 Vissenbjerg	
Janus Christiansen	Gl. Grevegård 10	5492 Vissenbjerg	
Susanna Holm Frandsen	Gl. Grevegård 11	5492 Vissenbjerg	
Kristine Frandsen & Bo Westergaard	Gl. Grevegård 12	5492 Vissenbjerg	
Solveig & Birger Christiansen	Gl. Grevegård 13	5492 Vissenbjerg	
Susanne Kistrup Nielsen	Gl. Grevegård 14	5492 Vissenbjerg	
Louise Poulsen	Gl. Grevegård 15A	5492 Vissenbjerg	
Sune Meinholdt Andreasen	Gl. Grevegård 15B	5492 Vissenbjerg	
Mads Hviid Larsen	Gl. Grevegård 15C	5492 Vissenbjerg	
Andrew Berg Frisk	Gl. Grevegård 15D	5492 Vissenbjerg	
Gitte & Lars Grøndahl	Gl. Grevegård 16	5492 Vissenbjerg	
Ingelise Lundsager	Gl. Grevegård 17	5492 Vissenbjerg	
Maj-Britt Christensen & Søren Nielsen	Gl. Grevegård 18	5492 Vissenbjerg	

Lisbet Rasmussen	Gl. Grevegård 19	5492 Vissenbjerg	
Hanne Murrekilde	Gl. Grevegård 20	5492 Vissenbjerg	
Helle Mørck Nielsen	Gl. Grevegård 21	5492 Vissenbjerg	
Det Danske Spejderkorps, Rolands Gruppe	Skolevej 2	5492 Vissenbjerg	
Børneshus	Skolevej 4	5492 Vissenbjerg	
Jørgen Hansen	Skolevej 5	5492 Vissenbjerg	
Verne Nielsen	Skolevej 7	5492 Vissenbjerg	
Johanne Nielsen	Skolevej 8	5492 Vissenbjerg	
Leif Ove Jensen	Skolevej 9, 1.	5492 Vissenbjerg	
Steffen Norre Hansen	Tranøvænget 2	5492 Vissenbjerg	(Ejer Skolevej 10)
Lizette Pia Petersen	Skolevej 10	5492 Vissenbjerg	
Ivan Lindstrøm	Skolevej 11	5492 Vissenbjerg	
Tony Kurt Christiansen	Skolevej 13	5492 Vissenbjerg	
Bodil & Karsten Pedersen	Skolevej 14	5492 Vissenbjerg	
Skalbjerg Vandværk, c/o Arkil Olsen	Kirkevej 31	5690 Tommerup	(Ejer Skolevej 16)
Rita Greve Pedersen	Overgade 5	5492 Vissenbjerg	
Peter Rasmussen	Overgade 7	5492 Vissenbjerg	
Rikke Pia Heinicke	Overgade 9	5492 Vissenbjerg	
Peter Heinicke	Holmehusvej 34, 3. th	5000 Odense C	(Ejer Overgade 9)
Jørgen Preben Egedal	Orte Vejsmark 33	5560 Aarup	(Ejer Overgade 9A)
Bent Palle Dahl	Overgade 11	5492 Vissenbjerg	
Karina Nielsen & Kuno Sørensen	Overgade 13	5492 Vissenbjerg	
Anne & Henrik Christensen	Overgade 15	5492 Vissenbjerg	
Helle Jensen & Bjarne Nielsen	Overgade 16	5492 Vissenbjerg	
Jørgen Preben Nielsen	Overgade 18	5492 Vissenbjerg	
Naturgas Fyn A/S	Ørbækvej 260	5220 Odense SØ	(Ejer Overgade 19)
H. Skjøde Knudsen A/S	Overgade 20	5492 Vissenbjerg	(Ejer Overgade 22)
Bjarne Carl Frede Hansen	Overgade 24	5492 Vissenbjerg	
Helle Skipper & Hans Georg Mailandt	Overgade 26	5492 Vissenbjerg	
Dorthe Markvardsen & Brian Brandt	Overgade 28	5492 Vissenbjerg	
Birthe & Peder Emil May	Overgade 30	5492 Vissenbjerg	
Lise-Lotte Truelsen &	Overgade 32	5492 Vissenbjerg	

Jan Erik Henriksen			
Morten Vinther Uldum	Overgade 34	5492 Vissenbjerg	
Ejendomsselskabet Veflingegaard ApS	Bystævnet 49	5474 Veflinge	(Ejer Overgade 44)
Flemming Gidsel Jensen	Overgade 44	5492 Vissenbjerg	
Johnna Birgit Ottosen	Bellisvej 2	5492 Vissenbjerg	
Ulla Margit Christiansen	Rydsåvej 13	5210 Odense NV	
Alfred Johannes Jensen	Søndergade 1	5492 Vissenbjerg	
Ernst Tøndering	Søndergade 3	5492 Vissenbjerg	
VICH 7215 ApS	Fagerparken 16	2950 Vedbæk	(Ejer Søndergade 4)
Ole Moeslund	Søndergade 4	5492 Vissenbjerg	
Jørgen Hansen	Søndergade 5	5492 Vissenbjerg	
Heidi & Torben Tobiasen	Søndergade 6	5492 Vissenbjerg	
Jens Kristensen	Søndergade 7	5492 Vissenbjerg	
Tove Gudrun Nielsen	Østergade 7A, 40	5492 Vissenbjerg	(Ejer Søndergade 8)
Benny Sørensen	Søndergade 9	5492 Vissenbjerg	
Lars Tøndering	Søndergade 10	5492 Vissenbjerg	
Kim Friborg	Søndergade 11	5492 Vissenbjerg	
Lene Kingo Christensen	Søndergade 12	5492 Vissenbjerg	
Pia & Javier Valencia Silva	Søndergade 13	5492 Vissenbjerg	
Tina Rasmussen & Dennis Jensen	Torvegade 14	5690 Tommerup	(Ejer Søndergade 14)
Bente & Steffen Jørgensen	Søndergade 14	5492 Vissenbjerg	
Ulf Bech Christensen	Søndergade 15	5492 Vissenbjerg	
Monica Stenberg Pedersen	Søndergade 16	5492 Vissenbjerg	
Stephanie Lüke & Christopher Alles	Søndergade 17	5492 Vissenbjerg	
Henning Erik Kirchhoff	Søndergade 18	5492 Vissenbjerg	
Brian Damm Hansen	Søndergade 19	5492 Vissenbjerg	
Rasmus Vinther Andersen	P Hansens Gyden 17	5450 Otterup	(Medejer Søndergade 21)
Erling Vinther Andersen	Søndergade 21	5492 Vissenbjerg	
Line & Brian Gren Hansen	Søndergade 23	5492 Vissenbjerg	
Pia Holmberg Christensen	Søndergade 24	5492 Vissenbjerg	
Orla Niels-Aage Hansen	Hannover 10	5471 Søndersø	(Medejer Søndergade 25)

Magdalene Hansen	Søndergade 25	5492 Vissenbjerg	
Anna Elise Jensen	Søndergade 27	5492 Vissenbjerg	
Torben Krat Andersen	Sømosen 1	5492 Vissenbjerg	
Lone Krag & Jan Nielsen	Sømosen 2	5492 Vissenbjerg	
Tommy Kristian Hansen	Sømosen 3	5492 Vissenbjerg	
Ole J. Løchte	Pejrupvej 55	5560 Aarup	
Erik Skovlund Hansen	Attebovej 17	5492 Vissenbjerg	
Åse Jacobsen	Magtenbøllevej 12	5492 Vissenbjerg	
Kaj Larsen	Middelfartvej 149	5492 Vissenbjerg	
Vagn Damgaard Knudsen	Magtenbøllevej 7A	5492 Vissenbjerg	Enghavegaard-Skalbjerg@mail.tele.dk (hele afgørelsen)
Embedslægen Region Syddanmark	Sorsigvej 35	6760 Ribe	syd@sst.dk
Danmarks Naturfredningsforening	Masnedøgade 20	2100 Kbh. Ø	dn@dn.dk aa@dn.dk (hele afgørelsen)
Danmarks Naturfredningsforenings Lokalkomité	Mølle vænget 2	5492 Vissenbjerg	johannesjacobsen@webspeed.dk, toni.reese@get2net.dk (hele afgørelsen)
Friluftsrådet v. kredsformand Christian Jensen	Fuglebakken 43	5610 Assens	sydfyn@friluftstraadet.dk
Det økologiske Råd	Blegdamsvej 4B	2200 Kbh. N	husdyr@ecocouncil.dk
Dansk ornitologisk Forening			natur@dof.dk assens@dof.dk
Danmarks Fiskeriforening	Nordensvej 3	7000 Fredericia	mail@dkfisk.dk
Danmarks Sportsfiskerforbund			post@sportsfiskerforbundet.dk f.thorhauge@newmail.dk
Ejler Petersen, Centrovicce	Damsbovej 11	5492 Vissenbjerg	ejp@centrovicce.dk (hele afgørelsen)

10. Miljøvurdering

10.1 Formål

I det følgende skal det vurderes, om de virkemidler til forebyggelse og begrænsning af forurening, som fremgår af ansøgningen om ændring af husdyrbruget på landbrugsejendommen, Enghavegård, Magtenbølvej 7A, 5492 Vissenbjerg, opfylder kravene, som gælder for de forhold der er angivet i listen herunder. Listen er hentet fra godkendelsesloven og vejledningen fra Skov- og Naturstyrelsen om tilladelse og miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

- Anvendelse af bedste tilgængelige teknik
- Beskyttelse af jord, grundvand, overfladevand og natur med dens bestand af vilde planter og dyr og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer eller fredet, udpeget som international beskyttelsesområde eller udpeget som særligt sårbart overfor næringsstoffer.
- Begrænsning af eventuelle gener for naboer (lugt-, støj-, flue- og lysgener, affaldsproduktion m.v.)
- Hensynet til de landskabelige værdier.

Det skal vurderes, om husdyrbruget efter gennemførelse af den ansøgte ændring lever op til de i loven fastsatte beskyttelsesniveauer for blandt andet lugt, fosfor og nitrat.

Vurderingsgrundlaget er oplysningerne afgivet ved indsendelse af den elektroniske ansøgning, hvor kommunen modtog den første version den 29. december 2007 og 6. og sidste version den 12. maj 2010. Bestemmelserne til vurdering af ansøgningen er fastsat i lov nr. 1572 af 20. december 2006 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug med tilhørende bekendtgørelser og vejledninger.

I forbindelse med miljøvurderingen skal det også afgøres om det er nødvendigt at fastsætte konkrete individuelle vilkår, dels til sikring af, at oplysningerne i ansøgningen fastholdes og dels til sikring af, at virksomheden kan drives uden at medføre større forurening og gener end forventet, og som kan accepteres indenfor rammerne af den gældende lovgivning.

10.2 Grundforhold

Der er søgt om ændring af et tilladt dyrehold, bestående af en årsproduktion på 2.500 stk. slagtesvin (30 – 115 kg) svarende til 80,5 dy-

reenheder (DE – ny beregning), til en årsproduktion på 4.000 stk. slagtesvin (30 – 115 kg) svarende til 129,4 DE. Der ønskes en fleksibilitet i ind- og afgangsvægt. Produktionen skal foregå i eksisterende staldanlæg (se figur 1).

Figur 1: Anlægsoversigt Magtenbøllevvej 7A (Enghavegård).

Husdyrgødningen opbevares i kanaler under stalden (600 m³) og i gyllebeholderen (1.800 m³). Udbringning af husdyrgødning sker på egne arealer og forpagtede arealer. I alt er der i ansøgningen oplyst, at der er rådighed over 255,3 ha landbrugsjord, hvor der skal udbringes 201,4 DE gødning svarende til 0,8 DE/ha.

10.3 Ansøger og ejerforhold

Ansøger er Vagn Damgaard Knudsen. Ifølge oplysninger fra CVR (Centrale Virksomheds Register) driver Vagn Damgaard Knudsen virksomheden som en enkeltmandsvirksomhed. Startdato for selskabet oplyses at være den 15. januar 1985. Adresse for CVR nr. 38033352 oplyses som: Magtenbøllevvej 7A, 5492 Vissenbjerg. Hovedbranchen er noteret med kode 111000, Dyrkning af korn (undtagen ris), bælgfrugter og olieholdige frø.

I ansøgningen er det oplyst, at Vagn Damgaard Knudsen er driftsansvarlig og kontaktperson i forhold til miljøgodkendelsen.

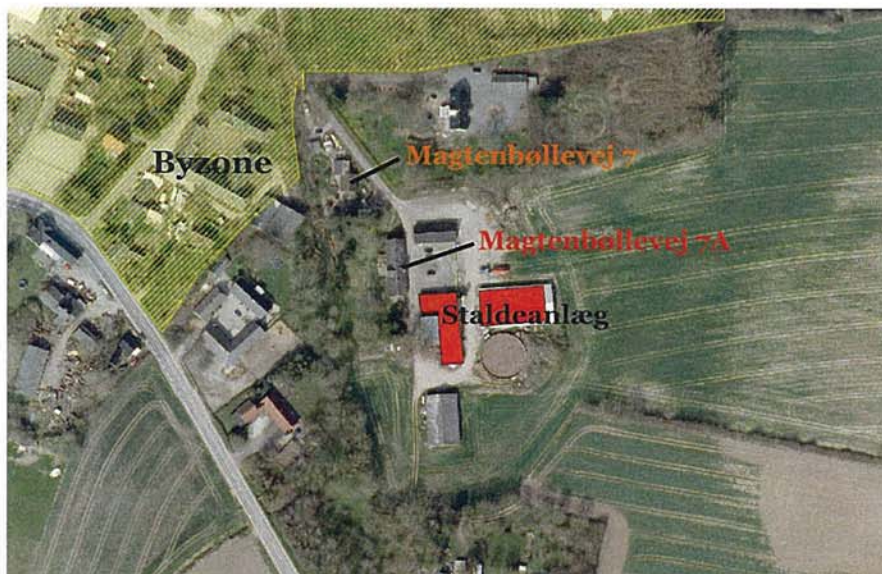
10.4 Husdyrbruget

Ansøger ejer og driver svinebruget på Magtenbøllevvej 7A med CHR-nr. 61009 og ansøger er også bosiddende på ejendommen.

10.5 Husdyrbrugets beliggenhed og planmæssige forhold

Husdyrbruget ligger i landzone. Dette gælder for staldanlæg og størstedelen af udspretningsarealet. En enkelt mark som har nr. 15 i ansøgningen ligger i byzone. Staldanlægget ligger sydøst for Skalbjerger By med ca. 85 meter til byzone. Nærmeste enkelt bolig uden landbrugspligt er også nærmeste bolig i samlet bebyggelse og her er afstanden ca. 60 meter fra staldanlægget. Se figur 2.

Assens Kommune vurderer, at da der ikke bygges ny i forbindelse med udvidelsen kan det ansøgte drives på det pågældende sted med hensyn til de planmæssige forhold.

Figur 2: Luftfoto med placering af stalde og med angivelse af nærmeste enkelt bolig uden landbrugspligt (Magtenbøllevvej 7) samt byzone.

10.6 Landskabelige forhold

Der bygges ikke nyt og det eksisterende staldanlæg er fra henholdsvis 1906 (gammel længe), 1983 og 2006, som ligger i tilknytning til stuehus og øvrige driftsbygninger på Magtenbøllevej 7A.

Assens Kommune vurderer derfor, at udvidelsen i eksisterende bygninger ikke vil påvirke de landskabelige forhold.

10.7 Drift

Staldanlægget vil være i drift hele døgnet, 365 dage om året. Produktionen vil foregå som holdrift, alt ind og alt ud, men forskudt mellem de to staldafsnit (gammel og ny stald fra 2006) med 10 årlige leveringer af levende dyr og 20 årlige transporter af slagtesvin til slagteriet. Grisene sættes i staldafsnittende ved ca. 30 kg og sendes til slagting ved ca. 115 kg. Der ønskes en fleksibilitet i antallet af slagtesvin, ind- og afgangsvægt på 10 % inden for den maksimale produktion på 129,4 DE. Døde dyr afhentes af DAKA. Derudover vil der være levering af foderstoffer (ca. 40 leveringer pr. år) og frakørsel af gylle (ca. 90 læs pr. år). Gylletransporten sker med traktor og vogn i perioden 15. april til 15. maj.

10.8 Gødningsopbevaring

I ansøgningen er det oplyst, jf. Landbrugets Byggeblad nr. 95.03-03, at der i ansøgt drift vil blive produceret i alt 2.450 m³ gylle inklusiv vask af stald.

Der er krav om 9 måneders opbevaringskapacitet og kravet hertil er i denne sag 1,840 m³. Opbevaringskapaciteten er beregnet til at være på 2.400 m³ (gyllebeholder og gyllekanaler). Dermed er kravet om minimum 9 måneders opbevaringskapacitet overholdt.

Assens Kommune vurderer, at der ikke skal stilles yderligere vilkår til gødningsopbevaring. Der stilles et standard vilkår om, at kravet om minimum 9 måneders opbevaringskapacitet skal overholdes.

10.9 Forurening og gener fra husdyrbrugets anlæg

Stald- og gødningsanlæg med husdyrbrug kan give anledning til forurening og gener inden for følgende områder:

- Ammoniaktab fra stald og lager
- Lugt
- Transport

- Spildevand og overfladevand
- Lys
- Støj
- Støv
- Fluer og skadedyr

10.9.1 Ammoniaktab fra stald og lager

Da denne ansøgning blev indsendt i 2007 er der et generelt krav om 15 % reduktion af ammoniaktab fra stald og lager målt i forhold til referencesystemet (bedste stald- og lagersystem) med normtal 2005/2006. Kravet gælder ved udvidelser, nyetableringer og ændringer af husdyrbrug over 75 DE.

I ansøgningen er der redegjort for overholdelse af det samlede krav om ammoniakreduktion på 15 %. Reduktionen er beregnet, således at der udsendes ca. 29 kg N/år mindre, end det tilladte niveau efter gennemførelse af det generelle krav. Effekten skyldes primært, at indholdet af råprotein i foderet til slagtesvinene er lavere i forhold til normen.

Efter reduktion vil den samlede ammoniakemission fra stald og lager jf. ansøgningen være ca. 2.100 kg N/år. Dette er ca. 610 kg N/år mere end den beregnede emissionen fra produktion i nudrift.

I forbindelse med naboorienteringen kom der flere bemærkninger fra beboerne på Drejerkbanken (lige nord for staldanlægget) som har oplevet øget alge- og mosvækst (grønt lag) på fliser, mure og tage m.v. de sidste par år eller siden 2007. En del af beboerne var af den opfattelse at dette skyldes, at svineproduktionen på Magtenbøllevej 7A er øget ulovligt og at det har betydet en øget udledning af kvælstof (næringsstoffer) som har øget alge og mosvæksten. Ansøger, Vagn Damgaard Knudsen, har dokumenteret overfor Assens Kommune via indsendelse af oversigt over gødningsregnskabet for de sidste 3 planperioder, at der ingen overproduktion har været på Magtenbøllevej 7A.

Miljøstyrelsen har lavet en rapport "Renere teknologi til undgåelse af biologisk vækst på murværk, tegl- og betontage" i 2003 (Miljøprojekt nr. 784) som fastslår at de betydende vækstparametre for alger og mos er:

- en overflade, som organismen kan forankre sig til
- tilstrækkelig næring til udvikling og vækst

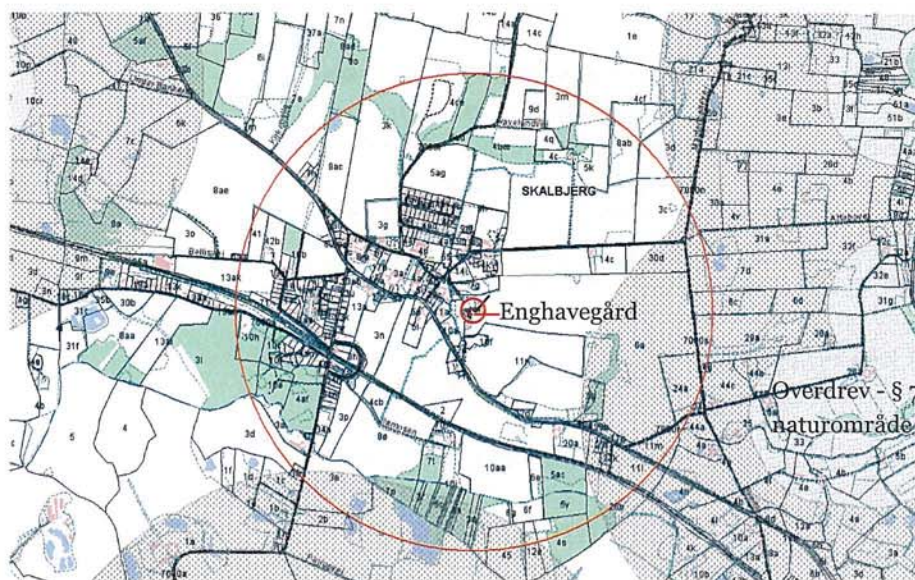
- tilstrækkelig vand til at forsyne de fysiologiske funktioner og i mange tilfælde deres formering og spredning

Rapporten omhandler især de forskellige byggematerialer og forekomsten af alge- og mosvækst på disse. Assens Kommune har ikke fundet nogen sammenhæng mellem et øget svineproduktion og forekomst af alge- og mosvækst i omgivelserne i denne rapport eller nogen anden litteratur. Det kan ikke udelukkes, at en øget svineproduktion og dermed merudledning (meremission) af kvælstof fra staldanlægget kan øge alge- og mosvækst.

Assens Kommune vurderer, at vi ikke har hjemmel i lovgivningen eller nogle fagligt stærke argumenter for at stille vilkår om ingen eller mindre meremission af kvælstof ud fra ovenstående.

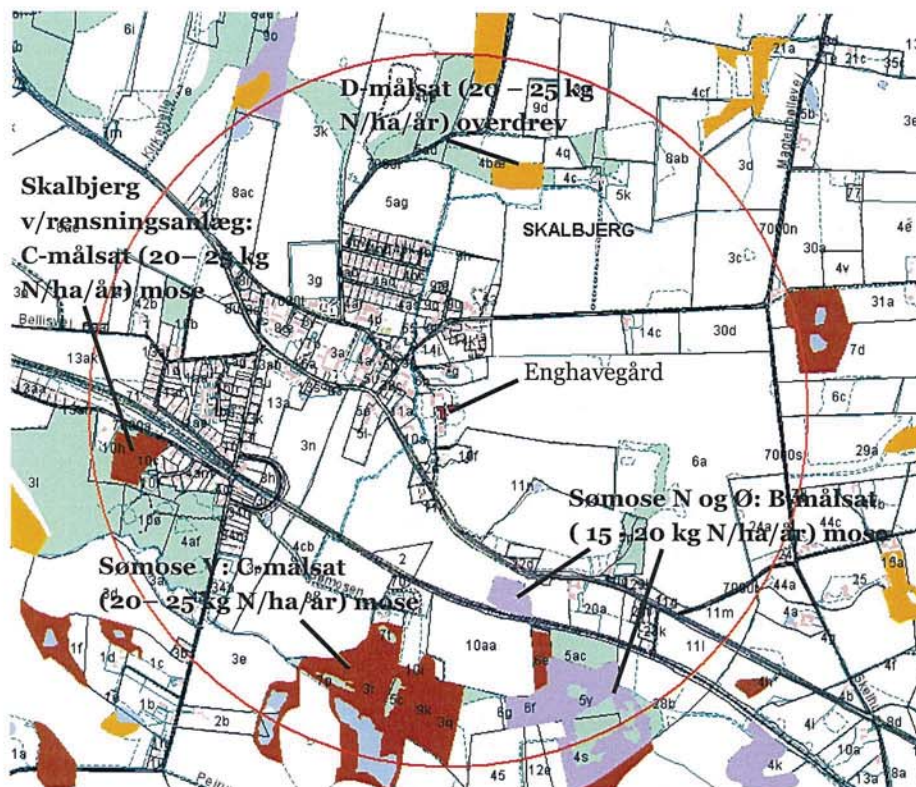
10.9.1.1 Påvirkning af naturområder med ammoniak

Ifølge nyeste kortværk over registrerede naturarealer (Skov- og Naturstyrelsen, 1. dec. 2006), ligger der inden for en afstand af 1.000 meter fra den ansøgte produktion ikke naturområder, som jf. husdyrlovens § 7 udløser krav om bufferzoner. Staldanlægget ligger ca. 1,5 km fra nærmeste § 7 naturområde (sydøst for staldanlægget), som er det beskyttede overdrev Grønnehave (se figur 3).

Figur 3: Enghavegårds placering i forhold til § 7 naturområder og bufferzoner – den røde cirkel angiver 1.000 meter grænsen fra staldanlægget.

Inden for 1.000 meter zonen omkring staldanlægget ligger der flere mindre naturområder med forskellig målsætning og beskyttelsesniveau (se figur 4).

Figur 4: Oversigt over målsatte naturområder (Kommuneplan 2009) inden for 1.000 meter zonen.

Naturområderne i figur 4 er beskyttet mod tilstandsændringer jf. naturbeskyttelseslovens § 3.

Sømose N (og Sømose Ø)

Det naturområde der er tættest på staldanlægget er den B-målsatte mose "Sømose N", som har en tålegrænse på 15 – 20 kg N/ha/år. Afstanden fra staldanlægget til Sømose N er ca. 450 meter. Sømose N er sidst blevet besøgt i juli 1992 af Fyns Amt og her er mosen registreret som en mosaik af naturtyper; kalkrige moser, rigkær og skov. Fordelingen er ligelig med en dækning på ca. 33 % hver. Ifølge Fyns Amt var der på dette tidspunkt forekomst af Hyldebladet Baldrian, Kær-Snerre, Kær-Star, Knippe-Star, Kær-Tidsel, Prikbladet Perikon, Næb-Star, Blære-Star og Butfinnet Mangeløv. Mosen er ikke blevet

besigtiget siden, men Assens Kommune har en målsætning om at besigtige alle B-målsatte naturområder, inklusiv denne mose, i 2010.

Assens Kommune har ikke registreret arter omfattet af habitatdirektivets bilag IV i mosen.

I husdyrgodkendelse.dk er merbelastningen af mosen beregnet til at være 0 kg N/ha/år i ansøgt drift.

Andre naturområder

Ca. 600 meter sydøst for staldanlægget ligger den C-målsat mose "Sømose V" med en tålegrænse på 20 – 25 kg N/ha/år. Nordøst for staldanlægget ligger et D-målsat overdrev i en afstand på ca. 650 meter ligeledes med en tålegrænse på 20 – 25 kg N/ha/år. Vest for staldanlægget ligger en C-målsat mose (Skalbjerg v/rensingsanlæg) ca. 750 meter fra staldanlægget også med en tålegrænse på 20 – 25 kg N/ha/år.

Idet det er beregnet, at der ikke sker nogen merbelastning af det nærmeste B-målsatte naturområde vurderer Assens Kommune, at de fjernereliggende B-, C- og D-målsatte områder heller ikke vil få en nogen merbelastning med det ansøgte.

Vurdering

Det generelle reduktionskrav for ammoniakbelastningen fra produktionsudvidelser og ændringer i landbrugets husdyrproduktion vil betyde, at baggrundsbelastningen vil falde yderligere. Baggrundsbelastningen, som et gennemsnit over de seneste 3 år for hele Assens Kommune, er ca. 17 kg N/ha/år.

Assens Kommune vurderer samlet set, at den ansøgte udvidelse ikke vil påvirke naturområderne væsentligt. Der er derfor på den baggrund ikke grundlag for at stille vilkår om yderligere reduktion af ammoniakemissionen.

10.9.2 Staldlugt

Staldanlæg og husdyrproduktion giver anledning til udsendelse af lugt. Emissionens størrelse er afhængig af, hvor mange og hvilke dyr, der er på stald. Der er fastsat en tålegrænse for lugt afhængig af, om der er tale om byzone, samlet bebyggelse eller enkelt bolig. I husdyrgodkendelse.dk er de ukorrigerede genegrænserne beregnet til ca. 350 meter til byzonen, 280 meter til samlet bebyggelse og 135 meter til enkelt bolig for den ansøgte svineproduktion.

Lugtgeneberegningen i husdyrgodkendelse.dk viser at genekriterierne ikke er overholdt for det ansøgte. Lugtgenekriterierne er overskredet i forhold til byzone og nærmeste enkelt bolig med henholdsvis 213 meter og 39 meter.

Ifølge Vejledning af 1. januar 2008 Tilladelse og miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug gælder der følgende: ”I enkelte tilfælde kan der dog meddeles godkendelse, selvom genekriterierne er overskredet. Det kan fx være i situationer, hvor både det eksisterende husdyrbrug og det ansøgte husdyrbrug overskrider genekriterierne, men det ansøgte husdyrbrug vil medføre uændrede eller færre lugtgener, samtidig med at afstanden til omboende er længere end 50% af den beregnede geneafstand. Det skal understreges, at dette gælder i forhold til geneafstanden ifølge både den nye lugtvejledning og FMK-vejledningen”.

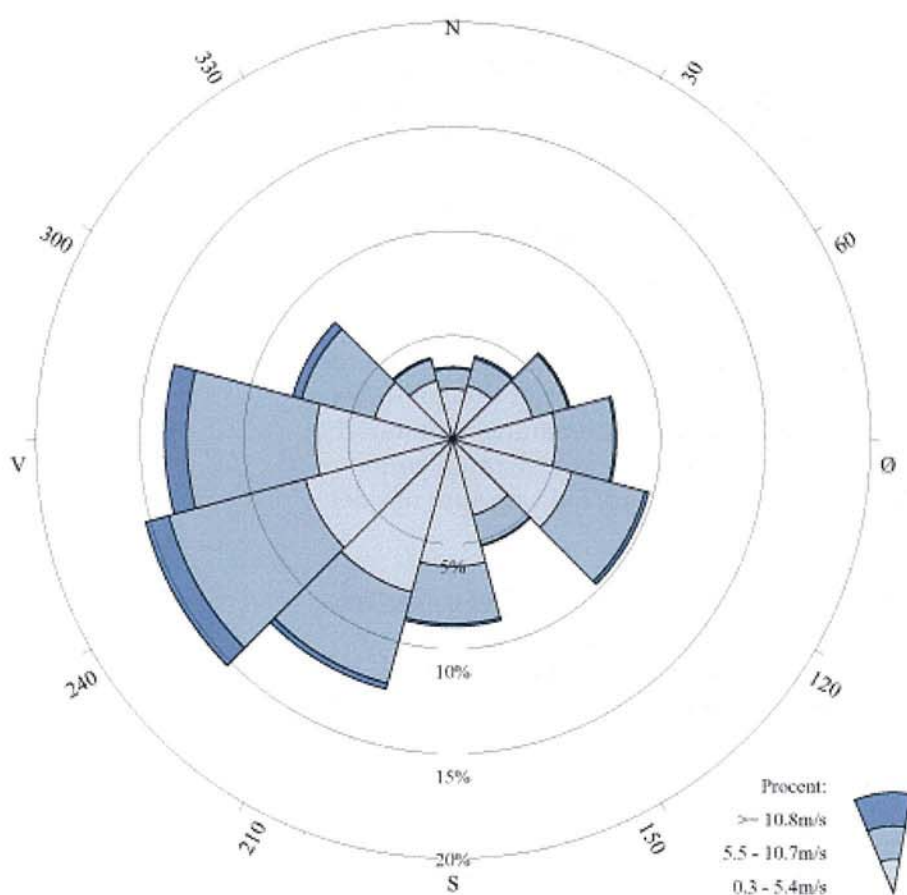
Derfor er ansøgningen ledsaget af en såkaldt OML-beregning (Operationel Meteorologisk Luftkvalitetsmodel), hvor der lagt tiltag ind, der skal reducere lugtgenerne til det tilladte. OML-beregningen erstatter den lugtberegning der ligger bag beregningerne i husdyrgodkendelse.dk, ifølge FAQ 39 fra Miljøstyrelsen kan dette lade sig gøre når det den nye lugtvejledning der ikke overholdes.

Af OML-beregningen fremgår det, at højden på staldanlæggets afkast alle skal øges med op til 3 meter – se bilag 4 for afkast placering og nuværende højde. Beskrivelsen og konklusionen af OML-beregningen kan ses i bilag 5. Selve OML-beregningen ses i bilag 6. Det fremgår af disse bilag, at lugtniveauet er overskredet i nudrift, men i ansøgt drift er lugtniveauet reduceret i forhold til nudrift.

I forbindelse med naboorienteringen kom der flere bemærkninger om lugtgener fra beboerne på Drejerbanken lige nord for staldanlægget. Drejerbanken ligger ca. 165 meter fra staldanlæggets lugtcentrum. I det Drejerbanken ligger nord for staldanlægget og den hyppigste vindretning på Fyn (se figur 5) er en vestsydvestlig vindretning, er det sandsynligvis årsagen til, at netop boligområdet Drejerbanken føler sig generet af lugt fra svineproduktion på Magtenbøllevej 7A allerede i dag. Det skal her tilføjes, at Assens Kommune ikke tidligere har modtaget klager over lugtgener fra beboerne på Drejerbanken. Først i forbindelse med høringsfasen til denne miljøgodkendelse er Assens Kommune, og i øvrigt også ansøger selv, blevet bekendt med at beboerne på Drejerbanken føler sig generet af lugten fra den nuværende svineproduktion på Magtenbøllevej 7A.

ODENSE LUFTHAVN

1993 - 2002

Figur 5: Hyppigste vindretning i Odense Luft havn 1993 – 2002 (kilde: www.dmi.dk).

Ifølge beskrivelsen og konklusionen på OML-beregningen (se bilag 5) er lugtniveauet i nudrift på maksimalt 16 OU/m³ til byzone og maksimalt 21 OU/m³ til samlet bebyggelse. OML-beregningen på ansøgt drift med højere afkast på staldbygningerne viser at lugtniveauet bliver reduceret til maksimalt 10 OU/m³ til byzone og 12 OU/m³. De tekniske beregninger af lugtniveauet viser dermed at lugtniveauet reduceres med det ansøgte, og samtidigt også at geneafstanden er større en 50 % til omboende jf. vejledningen.

Ved besigtigelse på ejendommen forklarede ansøger, at der inden for de sidste par år var blevet fjerne nogle store træer nord for ejendommen op i mod boligområdet Drejerbanken, hvilket også kan have været medvirkende til, at beboerne de senere år har oplevet flere lugtgener fra svineproduktionen på ejendommen end tidligere.

Det er derfor Assens Kommunes vurdering, at det ansøgte dyrehold, med de lugtreducerende tiltag beskrevet i OML-beregningen, vil give færre lugtgener end i nudrift. Dermed imødekommes de mange bemærkninger om lugtgener fra beboerne på Drejerbanken. Hvis ansøger vil benytte sig af et andet lugtreducerende tiltag, end at forhøje afkastene på staldanlægget med op til 3 meter, skal dette alternative tiltags effekt dokumenteres, forelægges og godkendes af kommunen inden miljøgodkendelsen udnyttes.

Af hensyn til en fastholdelse af forudsætningerne for OML-beregningen skal der blandt andet stilles vilkår om maksimal staldbelægning dvs. antal stipladser i staldanlægget og højder på afkastene. Desuden stilles vilkår om at evt. andre tiltag end det nævnte med forhøjede afkast skal dokumenteres, forelægges og godkendes af kommunen inden denne miljøgodkendelse kan udnyttes fuldt ud.

10.9.3 Transport

Der er i ansøgningen redegjort for transport og desuden er transportveje indtegnet på kort (se bilag 3). Det er primært transport til og fra ejendommen med husdyrgødning, døde/levende dyr, foder og slagtesvin.

Årlige transporter via adgangsveje:

Grise leveret til stald: 10 pr. år

Grise leveret til slagting: 20 pr. år

Foder: ca. 40 leverancer pr. år (hverdage typisk mellem kl. 7:00 til 18:00)

Gylle: ca. 90 læs med traktor og vogn med 22 tons/læs. Udbringes 15. april til ca. 15 maj. Der køres i normal arbejdstid, mandag til fredag, men aldrig i weekenden jf. godt landmandskab. Omrøring af gylle starter omkring kl. 6 og udkørsel fra ca. kl. 7.

Da transport, støj og til dels lugt i forbindelse med håndtering af husdyrgødning i en vis udstrækning hænger sammen, vurderes det, at det kan reguleres med vilkår, som fastholder de afgivne oplysninger om tidspunkter (kl. 6 – 18) for udførelse af det daglige arbejde sammen

med krav om ikke at håndtere husdyrgødning på lørdage, søndage og helligdage.

På kortet over transportveje ses det, at gylletransporten går gennem Skalbjerget. Af hensyn til beboerne i Skalbjerget giver det god mening at stille vilkår om, at der ikke må køres med gylle på lørdag, søndage og helligdage jf. ovenfor. Desuden gik en del af de allerede nævnte indkomne bemærkninger fra boligområdet Drejerbanken også på gener ved udbringning af gylle.

10.9.4 Spildevand og overfladevand

I dag ledes tagvandet fra staldbygningen på Magtenbøllevej 7A via samlebrønd og dræn til Magtenbøllefløbet. Da der er tale om eksisterende bygninger vil dette forsætte med det ansøgte.

Der er ikke sanitært spildevand fra driftsbygningerne, men ejendommen er tilsluttet offentlig kloakering.

Spildevand i form af vaskevand og drikkevandsspild fra staldene går i gyllekanalen og ledes til gylletanken.

Der bliver stillet generelle vilkår til afledning af spildevand.

10.9.5 Lys

Belysning er kun tændt ved behov og har ingen fjernvirkning på naboerne grundet ejendommens placering.

Der stilles ikke yderligere vilkår til lys.

10.9.6 Støj

Støjkilder omhandler støj fra aflæsning af foder, ventilationsanlæg, transportkøretøjer (af- og pålæsning af grise) og transport af husdyrgødning.

Det installerede ventilationsanlæg er frekvensstyret og har et moderat støjniveau – især ved nattetid, hvor ventilationsbehovet er lille. Af- og pålæsning af grise forekommer kun lejlighedsvis og i kortere perioder.

I forbindelse med naboorienteringen bemærkede en enkelt nabo: "Desuden har jeg ofte observeret støj fra gården, når der leveres foder. Den pumpe der er placeret på lastbilen for at pumpe foderstoffer op i siloen støjer ualmindelig meget, og er til stor gene, specielt da støjen

er meget dyb.” Ansøger redegør i ansøgningen for dette med følgende: ”Svag støj fra indblæsning af foder i siloerne vil kunne høres ved nærmeste naboer. Støjen dæmpes dog væsentligt, fordi alle siloer og indblæsningsrør er placeret bag skærmende bygninger.”

Assens Kommune vurderer, at de vejledende støjgrænser fra Miljøstyrelsen overholdes. Der stilles et vilkår for at fastholde de gældende støjgrænserne overholdes, og at der kan kræves støjmålinger udført af akkrediteret firma. Desuden tages hensyn til den indkomne bemærkning ved at stille et vilkår om, at foder kun må leveres i dagtimerne fra kl. 7 – 18.

10.9.7 Støv

Indkørsel til ejendommen samt det interne arbejdsområde omkring stald- og gødningsanlæg vil være et grusbelagt areal. I perioder med tørvejr vil der kunne forekomme støv fra kørsel på disse arealer.

Det er vurderingen, at omfanget af støv ikke giver anledning til gener for omboende. Hvis det mod forventning skulle blive et problem, kan det afhjælpes ved at vande eller omlægge transportområdet til et ikke støvafgivende areal (asfaltbelægning eller lignende).

Der stilles generelle vilkår om at støvgener skal minimeres.

10.9.8 Fluer

Det er oplyst i ansøgningen, at bekæmpelse af fluer sker ved udsætning af rovfluer (se i øvrigt BAT-redegørelse).

En enkelt nabo har bemærket, i forbindelse med naboorienteringen, at der er så mange fluer om sommeren, at vinduer og døre må holdes lukket.

Statens skadedyrslaboratorium anbefaler, at stuefluer på gårde med husdyr bekæmpes mekanisk, biologisk eller kemisk. Forebyggelse af flueplage kræver først og fremmest en god gødningshåndtering og en generel god staldhygiejne. Dette bør være det primære for at undgå masseforekomst af fluer i stalde, medens de forskellige former for aktiv bekæmpelse hovedsageligt bruges som et supplement, når det af forskellige grunde kan være vanskeligt alene at forebygge. Eftersom husdyrbruget på Magtenbøllevvej 7A giver eller har givet anledning til fluegener skal det påpeges, at biologisk bekæmpelse med rovfluer ikke er tilstrækkeligt. Det skal derfor overvejes; om biologisk bekæmpelse

skal kombineres med eller erstattes af kemisk bekæmpelse. Der findes flere forskellige produkter, som kan sprøjtes eller vandes ud, for eksempel i forbindelse med rengøring.

Assens Kommune vurderer, at der skal stilles vilkår til fluebekæmpelsen på ejendommen.

10.9.9 Skadedyr

I ansøgningen er det oplyst, at der tages kontakt til kommunen, hvis der konstateres rotter på ejendommen.

Der stilles vilkår om effektiv rottebekæmpelse af autoriseret skadedyrsbekæmper. Det juridiske ansvar for rottebekæmpelse vil fortsat påhvile den ansvarlige for ejendommens drift.

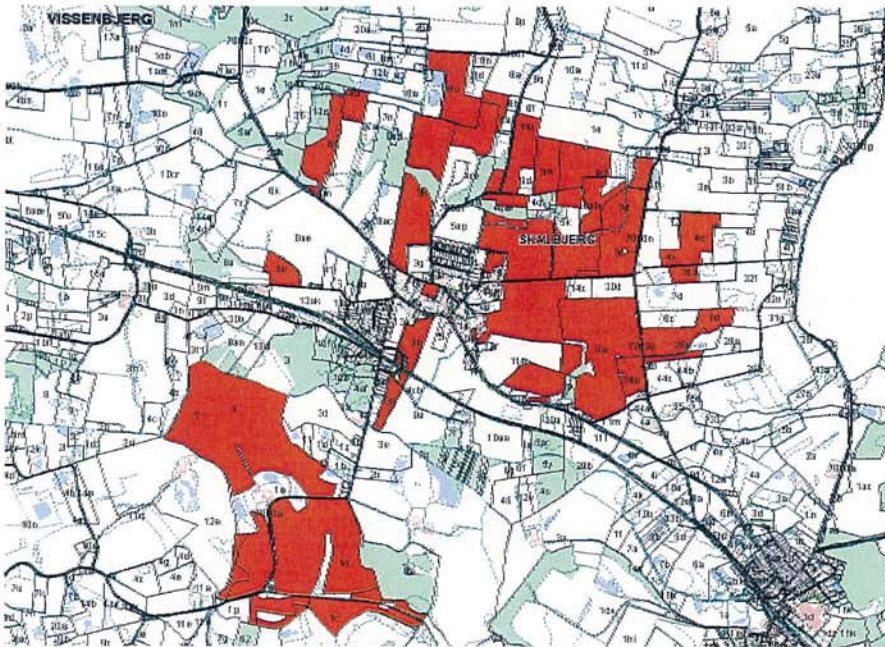
10.10 Døde dyr

Døde dyr afhentes af DAKA indenfor et døgn. De døde dyr opbevares hygiejnisk på fast underlag.

10.11 Udspretningsarealer

Til udspretning af det producerede husdyrgødning er opgivet et samlet areal på 255,3 ha, som alt sammen er ejede og forpagtede arealer. Udspretningsarealet er fordelt på 48 forskellige marker.

De forpagtede arealer ejes af 4 forskellige jordbrugere.

Figur 6: Oversigtskort over udspretningsarealerne (markeret med rødt)

Udspretningsarealerne er på oversigtskortet markeret med rødt (figur 6).

Vurderingen af arealernes sårbarhed over for tilførsel af næringsstoffer, skal foretages på grundlag af oplysningerne om beskyttelsesniveau jf. kriterier i bilag 3 og 4 til bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug. Til formålet skal anvendes Skov- og Naturstyrelsens kortværk over følgende sårbarhedsklasser:

- Nitratklasser (kystvand)
- Nitratfølsomme indvindingsområder (grundvand)
- Fosfor oplande til Natura 2000 områder og lavbundsarealer

Alle de opgivne arealer i denne ansøgning ligger inden for en eller flere af ovennævnte sårbarhedsklasser.

At arealerne ligger inden for nitrat og/eller fosforklasse betyder, at arealerne er tildelt et beskyttelsesniveau, som medfører, at de ikke umiddelbart kan tåle maksimal tilførsel af husdyrgødning.

Alle de ejede og forpagtede arealer (255,3 ha) ligger inden for nitratklasse 2. Arealer, der ligger inden for nitratklasse 2 er betegnet ved, at de afvander til meget kvælstofsårbare vandområder såsom flodmundinger, kystlaguner, strandsøer, større lavvandede bugter og vige i Natura 2000-områder samt udsatte fjorde og andre kystvande samt lobeliesøer.

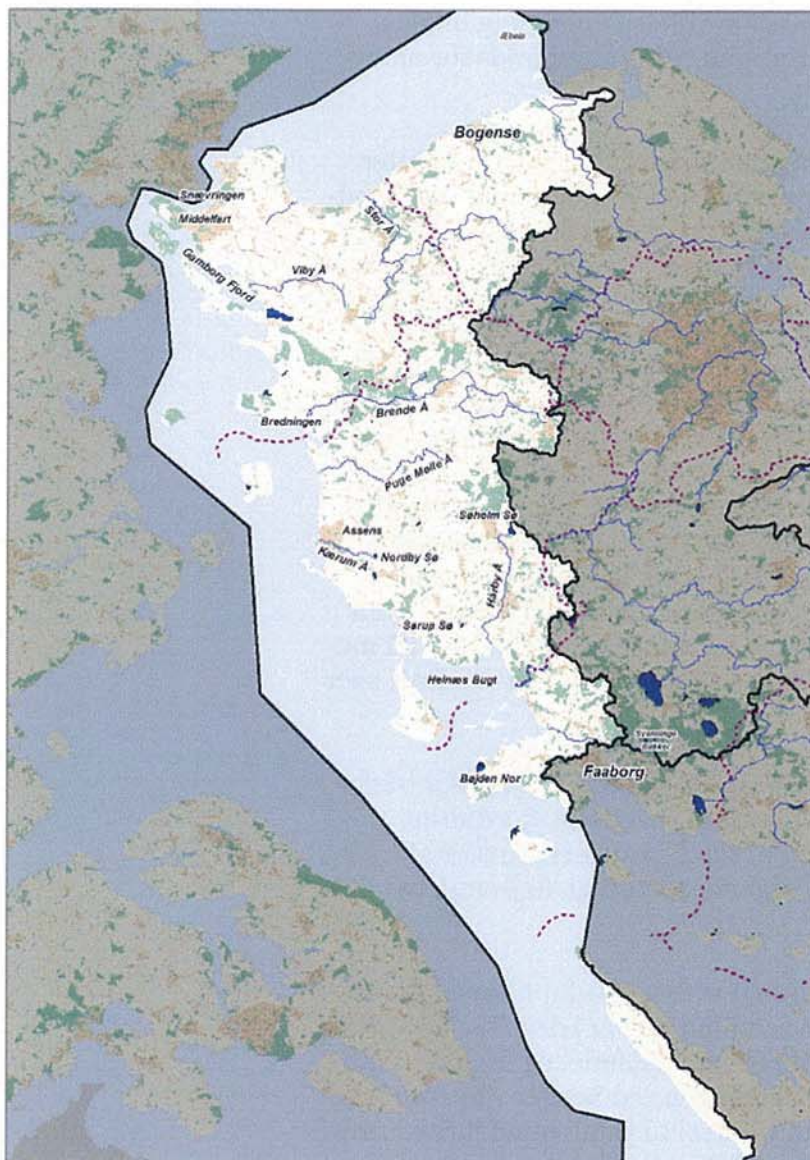
10.11.1 Natura 2000 områder

Hele udspretningsarealet afvander til Bredningen ved Sønder Åby og Lillebælt Bredningen syd, Fyn, via Brende Å til det internationale naturbeskyttelsesområde Lillebælt (Habitatområde nr. H96 og Fuglebeskyttelsesområde F47). Udspretningsarealerne ligger dermed i oplandet til et meget sårbart Natura 2000 område – Lillebælt.

Lillebælt

Fra Miljøministeriets Vand- og Naturplaner er under områdebeskrivelse blandt andet oplyst:

”Lillebæltområdet opland har en størrelse på 993 km², hvilket svarer til ca. 28 % af Fyns areal. Området strækker sig fra Æbelø i nord til Horneland ved Fåborg i syd, mens Middelfart og Tommerup på Højfyn ligger ved den henholdsvis vestlige og østlige rand. Kystvandene i området omfatter området fra syd for Langeland til Æbelø-Bjørnsknude nord for Fyn. Brende Å og Stor Å som er de 2 største vandløb i oplandet afvander til det henholdsvis sydlige og nordlige Lillebælt. Husdyrtætheden i oplandet er gennemsnitligt 0,9 dyreenheder pr. hektar landbrugsjord, svarende til landsgennemsnittet. Husdyrproduktionen i oplandet (i alt 61.000 dyreenheder per år) er fordelt på 58 % svin, 38 % kvæg og 4 % anden husdyrproduktion. Der har været en stigning i den samlede husdyrproduktion de senere år, hvor svineproduktionen er steget markant samtidig med, at der er sket et fald indenfor kvægsektoren.”

Figur 7: Lillebæltområdet opland

Bredningen ved Sønder Åby

Bredningen ved Sønder Åby indgår i det internationale naturbeskyttelsesområde "Lillebælt" (Ramsar-, EF-Habitat- og EF-Fuglebeskyttelsesområde). Udpegningen betyder, at Danmark er forpligtet til at sikre og genoprette en gunstig bevaringsstatus for de arter og/eller naturtyper, områderne er udpeget for. For Ramsarområdet er målsætningen endvidere, at beskyttelsen skal fremmes. Bred-

ningen ved Sønder Åby er i Recipientkvalitetsplanen (Regionplan 2005) nu Landsplandirektiv målsat som referenceområde for naturvidenskabelige studier.

Udpegningsgrundlaget for EF-habitatområdet "Lillebælt" omfatter "sandbanker med lavvandet vedvarende dække af havvand" og "mudder- og sandflader blottet ved ebbe", "kystlaguner og strandsøer", "større lavvandede bugter og vige" (Lillebælt Bredningen), "rev", "enårig vegetation på stenede strandvolde", "flerårig vegetation på stenede strande", "klinter eller klipper ved kysten", "vegetation af kveller eller andre enårige strandplanter, der koloniserer mudder og sand", "strandenge", "forstrand og begyndende klitdannelser", "hvide klitter og vandremiler", "stabile kystklitter med urteagtig vegetation", "næringsrige søer og vandhuller med flydeplanter eller store vandaks", "vandløb med vandplanter", "overdrev og krat på mere eller mindre kalkholdig bund", "artsrige overdrev eller græsheder på mere eller mindre sur bund", "bræmmer med høje urter langs vandløb eller skyggende skovbryn", "kilder og væld med kalkholdigt (hårdt) vand", "rigkær", "bøgeskove på muldbund", "egeskove og blandskove på mere eller mindre rig jordbund" og "elle- og askeskove ved vandløb, søer og væld".

Udpegningsgrundlaget for Ramsar- og EF-fuglebeskyttelsesområdet "Lillebælt" omfatter ynglende liste I-arter (havterne, fjordterne, dværgterne, klyde og mosehornugle) samt store forekomster af trækfuglene sangsvane, troldand, bjergand, edderfugl, fløjlsand, hvinand og toppet skallesluger.

Bredningen ved Sønder Åby er særligt sårbar overfor tilførsel af næringsstoffer. Målsætningerne for vandområdet er i dag ikke opfyldt på grund af for store næringsstoffilførsler fra oplandet og fra luften. En opfyldelse af målsætningen for Bredningen ved Sønder Åby forudsætter, at den nuværende næringsstoffilførsel til vandområdet reduceres, herunder en reduktion af næringsstoffilførslen fra den eksisterende husdyrproduktion i oplandet.

Vandområdernes målsætning

De eksisterende husdyrproduktioner vil først blive reguleret, når vandplanerne bliver vedtaget med konkrete mål for, hvad der må udledes til Lillebælt og Bredningen ved Sønder Åby. I skrivende stund er der ingen konkrete mål for hvad der må udledes til de nævnte områder blot at gunstig bevaringsstatus skal genoprettes. De husdyrbrug

der får en miljøgodkendelse bliver reguleret efter husdyrgodkendelsesloven og da vi er af den opfattelse, at EU's habitatdirektiv er indbygget i husdyrgodkendelsesloven, med det fastsatte generelle beskyttelsesniveau, bliver de godkendte husdyrbrug dermed også reguleret efter habitatdirektivet.

For de i ansøgningen oplyste ejede udbringningsarealer foretager husdyrgodkendelse.dk automatisk en beregning af arealet i ha og en klassifikation af hvor stor en del af arealet der ligger inden for nitratklasse 1-3 og nitratfølsomme indvindingsområder. For inddelingen i fosforklasser 1-3 beregner systemet på baggrund af "fosforkortet", hvilke dele der ligger i oplandet til kystvande i Natura 2000 områder overbelastet med fosfor. Derudover tager fosforberegningen hensyn til fosforkortets opland, arealets jordbunds klasse og dræningsforhold.

10.11.2 Nitrat til overfladevand

På ejendommens udspretningsarealer må der maksimalt tilføres 65 % (reduktionsprocent beregnet i husdyrgodkendelse.dk) af den mængde husdyrgødning, som de generelle regler tillader. Reduktionsprocenten er beregnet ud fra at alle udspretningsarealerne ligger i nitratklasse 2.

Et svinebrug må efter de generelle regler på egne og forpagtede arealer (arealer uden for nitratklasse) afsætte husdyrgødning fra 1,4 DE/ha. Inden for nitratklasse 2 må der således uden virkemidler afsættes husdyrgødning fra 65 % af 1,4 DE/ha svarende til et maksimalt dyretryk på 0,91 DE/ha.

Ønskes et reelt større dyretryk op til maksimal 1,4 DE/ha, er dette muligt ved anvendelse af visse virkemidler, som har til formål at tilbageholde udvaskningen fra den ekstra tilførte mængde kvælstof i husdyrgødningen. Det kan være:

- Et øget areal med efterafgrøde ud over de generelle krav
- Et krav om reduceret kvælstofnorm
- Et krav om ændret standardsædskifte

Til de 255,3 ha egne og forpagtede arealer afsættes i ansøgt drift gødning svarende til 201,4 DE (129,4 DE svinegylle fra bedriften, 38 eller

72 DE svinegylle fra anden bedrift og eller 34 DE anden organisk gødning¹ (f.eks. spildevandsslam)).

Med en reduktionsprocent på 65 % og et maksimalt dyretryk på 0,91 DE/ha har den til formålet lovpligtige anvendte udvaskningsmodel Farm-N, der er udviklet af Danmarks Jordbrugsforskning, beregnet den maksimale udvaskning af kvælstof til 40,2 kg N/ha i scenariet med 201,4 DE svinegylle og 43,4 kg N/ha i scenariet med 167,4 DE svinegylle og 34 DE anden organisk gødning (f.eks. spildevandsslam).

Den beregnede reelle udvaskning af kvælstof er i de to scenarier henholdsvis 40,1 kg N/ha og 42,9 kg N/ha. I nudrift beregner Farm-N en udvaskning på 42,8 kg N/ha, så i scenariet med anden organisk gødning svarer kvælstofudvaskningen til det der forventes at være i nudrift, mens det i det andet scenarier hvor arealerne kun for svinegylle blive en mindre kvælstofudvaskning.

I husdyrgodkendelse.dk er det reelle dyretryk beregnet til 0,8 DE/ha i begge scenarier og dermed er kravene til udvaskning af nitrat opfyldt. Der stilles ikke yderligere vilkår til nitratudvaskningen, men det ansøgte fastholdes med vilkår om det reelle dyretryk på 0,8 DE/ha selv om det maksimale dyretryk er beregnet til 0,91 DE/ha.

10.11.3 Nitrat til grundvand

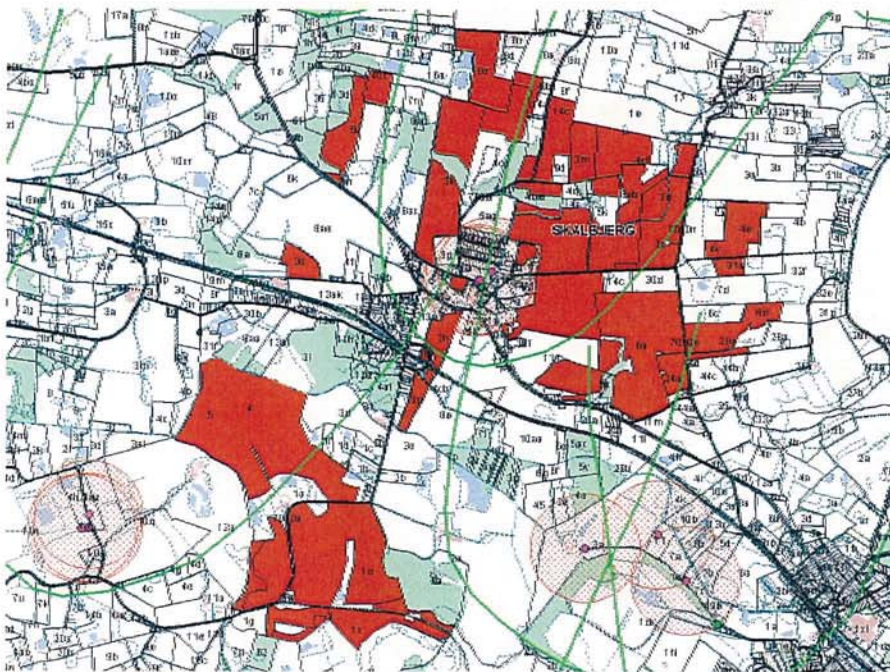
Forinden kommunen kan meddele godkendelse til det ansøgte husdyrbrug, skal der foretages en klarlægning af om gødningsanvendelsen medfører en påvirkning af drikkevandsressourcen, som vurderes at udgøre en trussel mod vandkvaliteten. Til brug herfor er der udarbejdet et kortværk over nitratfølsomme indvindingsoplande. Disse områder er udpeget i områder med særlig drikkevandsinteresser (OSD) og i indvindingsoplande til almene vandforsyningsanlæg uden for disse. Kortværket danner blandt andet grundlag for vurderingen i denne sag. Kortværket vil løbende blive opdateret efterhånden som de statslige miljøcentre får udført en detailkortlægning (zoner) af områder med særlige drikkevandsinteresser og indvindingsoplande uden for disse, herunder de nitratfølsomme indvindingsområder. På baggrund heraf sammen med en vurdering af forureningskilder vil der fra de statslige miljøcentre blive udpeget indsatsområder med hensyn til nitrat. Dette vil sluttelig blive iværksat gennem de kommunale indsatsplaner.

¹ Udregnet på basis af modtaget spildevandsslam i 2005/2006. Ud fra gødningsregnskabet er modtaget 3.684 kg N med et krav til udnyttelse på 45 %. $100 \text{ N} = 1 \text{ DE}$ svare det til 37 DE.

I denne sag ligger hele udspretningsarealet inden for OSD område. Udspretningsarealerne ligger i boringsoplandet til følgende vandværker Kådekilde-Orte vandværk, Skalbberg vandværk, Tommerup Stationsby vandværk, Frøbjerg-Skovstrup vandværk og Tommerup By's vandværk A.m.b.a. Desuden ligger en lille del af udspretningsarealet i 300 meters bufferzonen til Skalbberg vandværk (se figur 8).

Ingen af de nævnte vandværker har haft problemer med for højt nitratindhold i drikkevandet. Analyseresultaterne for de sidste 10 år viser alle et indhold, der er mindre end 3 mg nitrat pr. liter drikkevand, hvor grænseværdien er 50 mg nitrat pr. liter. En undtagelse er en måling fra Tommerup Stationsby vandværk der ved en enkelt analyse i 2007 var oppe på 20 mg nitrat pr. liter drikkevand.

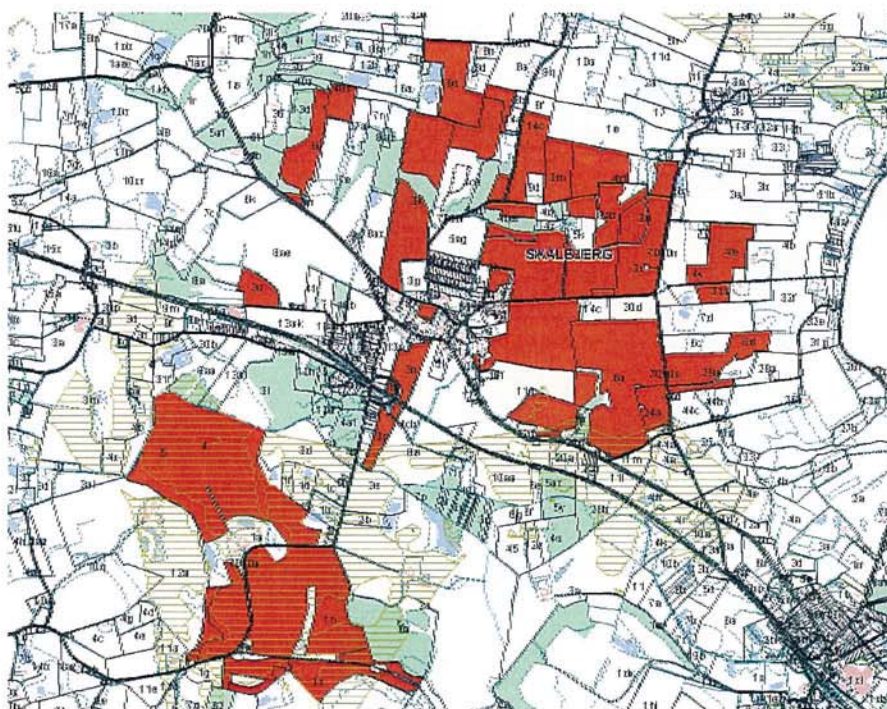

Figur 8: Udspretningsarealet med angivelse af boringsoplande til vandværker (grønne linjer), vandværker (grøn prikker), vandværksboringer (cerise prikker) og bufferzoner til borer (røde skraverede cirkler).

Omkring 74 ha af udspretningsarealet ligger inden for nitratfølsomt indvindingsopland (se figur 9). Beregninger i husdyrgodkendelse.dk viser, at der i ansøgt drift ikke sker nogen merbelastning på de nitratfølsomme indvindingsområder. Beregningerne viser en N-udvaskning

på mellem 14 og 58 mg nitrat pr. liter på arealerne i nitratfølsomt indvindingsopland.

Der er pt. ikke knyttet nogen vedtaget indsatsplan med angivelse af maksimal udvaskning af nitrat til grundvand til arealerne i figur 9. Ifølge Bekendtgørelse 294 af 31. marts 2009 om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug, bilag 3, punkt D, punkt 2: *I nitratfølsomme indvindingsområder, hvor der endnu ikke er foretaget zonerings, kan der i forbindelse med udvidelse af husdyrproduktion ikke tillades nogen merbelastning, såfremt udvaskningen fra rodzonen overstiger 50 mg nitrat per l i efter-situationen. Udvasningsberegningerne skal gennemføres ved anvendelse af udvasningsmodeller udarbejdet af Danmarks Jordbrugsforskning (Farm-N).*

Figur 9: Kort over udsprengningsarealer med nitratfølsomt indvindingsopland (grønlig skravering).

Assens Kommune vurderer, at der ikke skal stilles yderligere vilkår til nitrat end det generelle beskyttelsesniveau, da der ingen merbelastning sker i ansøgt drift jf. Bekendtgørelse 294 (se ovenfor).

10.11.4 Fosfor

Fosfor kan være en kilde til forurening af vandmiljøet. Der skal derfor foretages en generel vurdering af, hvor meget fosfor, der henholdsvis tilføres og fjernes fra udspretningsarealerne, og hvorledes dette eventuelt påvirker omgivelserne. Der skal foretages en risikoanalyse i forhold til arealernes hældninger mod vandløb og søer, og der skal foretages en vurdering af fosforbalancen ud fra et i loven fastlagt beskyttelsesniveau.

Ved terrænhældninger over 12 grader, kan der være risiko for overfladeafstrømning af nyudbragt husdyrgødning, hvis der i perioder kort tid efter forekommer megen nedbør. Denne risiko kan reduceres væsentligt, hvis gyllen udbringes ved nedfældning.

I udspretningsarealet er der kun en mark (mark nr. 13 i ansøgningen) med terrænhældning over 12 grader, som skråner direkte ned mod et vandløb (Magtenbøllefløbet). Der bliver stillet vilkår om nedfældning af gylle på sort jord og grønne marker (se pkt. 9.13). Dermed vurderer vi (Assens Kommune) at risikoen for overfladestrømning af nyudbragt husdyrgødning er minimal.

Det generelle beskyttelsesniveau er fastlagt således, at afhængig af fosfortal stilles der krav til fosforoverskud på dræned lerjorder og lavbundsarealer, herunder dræned og grøftede sandjorder, der afvander til Natura 2000 vandområder, som er overbelastede med fosfor. Hvis der efter gennemførelsen af den ansøgte etablering, udvidelse eller ændring kan dokumenteres fosforbalance for husdyrbruget, stilles der ikke krav med hensyn til fosfor uanset bedriftens fosfortal.

Ud fra oplysningerne om den anvendte mængde husdyrgødning ved nudrift og ansøgt drift samt oplysninger om P-klasser for det ansøgte udbringningsareal kan det beregnes, om beskyttelsesniveauet for fosfor er overholdt. Det er i ansøgningssystemet husdyrgodkendelse.dk angivet, hvor meget fosforoverskuddet eventuelt skal reduceres yderligere. For nærmere baggrundsforklaring henvises til bilag 5 i vejledningen vedrørende beregningsmetoden.

I ansøgt produktion er alle udspretningsarealer beliggende i oplande, der afvander til følsomme naturområder, som er overbelastet med fosfor. Der er redegjort for, at der er fosforkrav til 51 ha.

Definition af fosforklasser		Areal i ha	Maks. fosforoverskud
Dræned lerjordder med fosfortal på 4-6	Fosforklasse I	0	4 kg/ha/år
Dræned lerjordder med fosfortal over 6	Fosforklasse III	45,5	Krav om fosforbalance
Lavbundsarealer med okkerklasse II eller derover	Fosforklasse II	5,5	Evt. overskud ikke øges

Fosforberegningen viser, at fosforkravet samlet set inden for det fastlagte beskyttelsesniveau er overopfyldt med 3.084 kg fosfor, når der udsprede 201,4 DE svinegylle og overopfyldt med 3.826 kg fosfor, når der udsprede 167,4 DE svinegylle og 34 DE anden organisk gødning (f.eks. spildevandsslam).

Beregninger i husdyrgodkendelse.dk viser at udspredearealeret i ansøgt drift bliver tilført 16,0 eller 22,9 kg P/ha/år og fraført 26,9 kg P/ha/år. Dermed er der samlet set et "fosforoverskud" på -10,9 eller -4,0 kg P/ha/år når kravet til fosfor er overholdt.

Kravet om fosforoverskud vurderes dermed at være overholdt. Derfor stilles der et generelt vilkår om fosforbalance.

10.11.5 Vurdering af næringsstoffernes påvirkning på udspredearealerne

Da det ud fra beregningerne i husdyrgodkendelse.dk kan godtgøres, at der ikke sker en merbelastning af udspredearealerne kan det ansøgte godkendes. Der skal stilles vilkår, der sikrer, at udvaskningsniveauet ikke overskrides. Det skal samtidig understreges, at reglerne for indgivelse af gødningsregnskab, skal overholdes. Det skal også understreges, at det anvendte sædskifte i et bestemt år anvendes på hele ejendommen.

10.11.6 Kumulation/vandområder

Ved analyse af de samlede gødningsregnskaber for kommunerne Assens, Middelfart og Nordfyns, som tilsammen udgør langt hovedparten af oplandet til Lillebælt, for årene 2005/06 og 2006/07 fremgår, at det samlede antal DE stiger fra 67.317 DE til 70.402 DE. Harmoniarealet i de tre kommuner stiger tilsvarende fra 70.044 ha til 70.324 ha. Det betyder, at antal DE i alt stiger med 4,58 %. Antal DE/ha harmoniareal i undersøgte periode stiger fra 0,961 DE/ha til 1,001 DE/ha. Ses isoleret på svineproduktionen i de 3 kommuner stiger denne jf. de indsendte gødningsregnskaber i samme periode fra 46.120 DE til 46.997 DE. Dette er en stigning på 1,90 %.

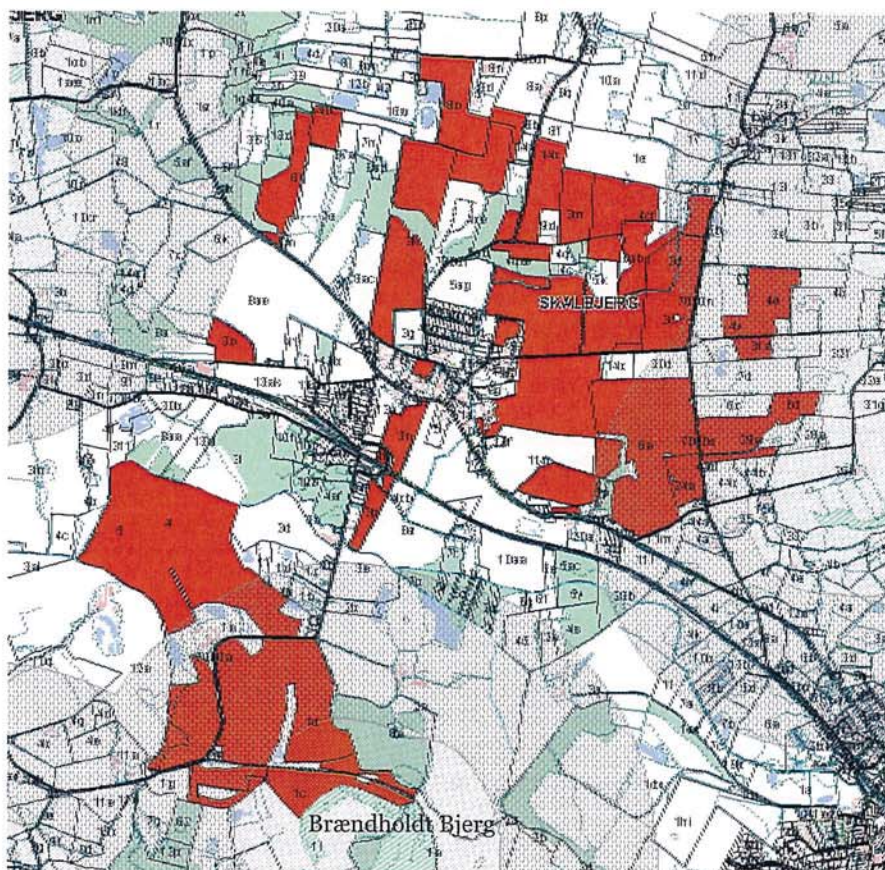
Assens Kommune kan ikke helt spore samme tendens i udviklingen af dyreenheder, og ikke mindst om beskrivelsen af en markant stigning af svineproduktionen, som det fremgår af teksterne fra områdebeskrivelsen i basisanalyserne til Lillebælt.

Enghavegårds andel af harmoniarealerne i oplandet til Lillebælt udgør mindre end 1 %. Assens Kommune vurderer, at påvirkningen fra ansøgte anvendelse af hudyrgødning på udspretningsarealerne hverken i sig selv eller i kumulation med andre husdyrbrug forringer mulighederne for opret-holdelse af gunstig bevaringsstatus for implicerede Natura 2000 vandområder.

Det er på baggrund af ovenstående, Assens Kommune, Miljø og Naturs vurdering, at ansøgte udvidelse ikke vil medføre en merbelastning af Natura 2000-områderne "Lillebælt", som væsentligt påvirker områdernes udpegningsgrundlag.

10.12 Naturbuffer

Siden 1. august 2007 har der været krav om, at gylle kun må udbringes ved nedfældning på sort jord og græsmarker på arealer inden for 1.000 meter bufferzone i forhold til § 3 naturområder omfattet af § 7 i husdyrgodkendelsesloven. Der er fire udpegede § 7 naturområder, som udløser krav om 1.000 meter bufferzone i udspretningsarealer (se figur 10).

Figur 10: Kort over udspretningsrealerne med angivelse af § 7 naturområder med bufferzoner (Grå skravering), samt bufferzone.

Af figur 10 fremgår det, at gyllen i nudrift skal nedfældes på ca. 1/3 af udspretningsarealet. Især mark nr. 32 i ansøgningen som støder op til det særligt ammoniakfølsomme Brændholt Bjerg – nederst i figur 10.

Efter 1. januar 2011 skal al gylle på sort jord og græsmarker udbringes ved direkte nedfældning.

Der stilles vilkår om nedfældning af gylle på sort jord og græsmarker for alle arealer.

10.13 Bedste tilgængelige teknik (BAT)

I dette afsnit foretager vi en vurdering af, om der i tilstrækkeligt omfang er benyttet BAT.

For § 11 husdyrbrugene skal der kun redegøres for de staldsystemer og miljøteknologier, hvor der er udarbejdet BAT-blade. Der skal redegøres for brugen af bedste tilgængelige staldteknologi for både nye og eksisterende staldafsnit.

Bedste tilgængelige staldteknologi/miljøteknologier:

Oversigt over BAT-byggeblade er gennemgået. Der findes pt. følgende BAT-byggeblade til slagtesvin:

- Køling af gylle (BAT-byggeblad nr. Sv.St.01)
- Forsuring af gylle (BAT-byggeblad nr. Sv.St. 02)
- Luftvasker med syre (BAT-byggeblad nr. Sv.St.03)
- Delvis spaltegulv 50 – 75 % (BAT-byggeblad nr. Sv.St.04)
- Biologisk luftrensning (BAT-byggeblad nr. Sv.St.05)

Eksisterende slagtesvinestald:

Fra ansøger er modtaget følgende:

”Der er alene tale om udvidelse af dyrehold i eksisterende stalde. Den ene stald er etableret med **delvist spaltegulv** jf. BAT-byggeblad nr. Sv.St.01.

Med hensyn til andre staldteknikker er der taget afsæt i de BAT-blade, der foreligger. Mange teknikker er til afprøvning og forhåbentlig vil de vise sig driftssikre og samtidig have en pålidelig effekt. Men det har vi først vished for, når de opnår status som BAT-blad gennem Miljøstyrelsen.

Køling af gylle er ikke muligt at etablere på eksisterende bygninger. Køleslangerne skal nedstøbes i kanalbunden, så det vil kræve at hele stalden brækkes op. Ved eventuel senere totalrenovering vil muligheden for køling af gyllen indgå i overvejelserne.

Forsuring af al gylle giver en samlet ammoniakfordampning på 698 kg N og en reduktion på 1.399 kg N i forhold til det ansøgte.

Omkostningen hertil er jf. Miljøstyrelsens baggrundsmateriale en investering på 1.200.000 kr. svarende til 110.000 kr. årligt. Dertil kommer ca. 35.000 i årlige variable omkostninger, - i alt ca. 145.000 kr.

Det svarer til ca. 104 kr. pr kg reduceret ammoniak-N, hvilket må betegnes som værende ude af proportionalitet.

Luftvasker med syre med en effekt tilsvarende gylleforsuring på 70 % giver en samlet ammoniakfordampning på 822 kg N og en reduktion på 1.275 kg N i forhold til det ansøgte.

Omkostningen hertil er jf. Miljøstyrelsens baggrundsmateriale en investering på 2.100.000 kr. svarende til 272.000 kr. årligt. Dertil kommer ca. 30.000 i årlige variable omkostninger, - i alt ca. 300.000 kr.

Det svarer til ca. 235 kr. pr kg reduceret ammoniak-N, hvilket må betegnes som værende ude af proportionalitet.

Disse teknikker giver ingen lugtreducerende effekt jf. BAT-bladene.

I gamle stalde er der stor andel fast gulv, som i sig selv reducerer ammoniakfordampningen. At øge andelen er ikke ønskeligt, da det ofte kan give søle-problemer især i varme perioder, hvorved grisenes gødeadfærd ændres til at give mere svineri i stien (gøder i lejearealet). Det vil give øget lugt, men også større ammoniaktab samt dårlige arbejdsmiljø.

Gulvudsugning er ikke muligt i staldene med "træk-og-slip"-gyllekummer. Det vil desuden kræve total omlægning af ventilations-systemet.

Staldene er etableret og det synes ikke relevant at implementere BAT-teknologier som **luftrensning**.

Biologisk luftrensning er ikke inddraget i BAT-redegørelsen, da ingen anlæg er testet med hensyn til driftssikkerhed jf. BAT-blad. Det er samtidigt en teknologi, der ikke er gennemført samlede miljøøkonomiske beregninger for af Miljøstyrelsen. Der er foretaget beregninger over anlægsinvestering og vedligehold af Miljøstyrelsen, som alle er baseret på nyanlæg. Teknikken er ikke vurderet relevant indenfor denne ansøgning, der fokuserer på udnyttelse af eksisterende stalde og miljøtiltag indenfor disse rammer.

Når eller hvis staldene skal gennemgribende renoveres vil der blive taget højde for de på det tidspunkt gældende BAT-blade, herunder biologisk luftrensning.

Alt i alt er biologisk luftrensning ikke relevant at inddrage yderligere i denne ansøgning, da miljøstyrelsens BAT-blade og bagvedliggende beregninger er baseret på implementering ved nybyggeri.

Overdækning af eksisterende gylletank reducerer ammoniakfordampningen med 89 kg N/år. Jf. Miljøstyrelsens baggrundsmateriale er der en årlig omkostning på 18.800 kr. ved etablering af telt-overdækning på den eksisterende gylletank svarende til en omkostning på 211 kr. pr kg reduceret N. Det må betegnes som værende ude af proportionalitet.

Generelt beskrives i Miljøstyrelsens "Praksisnotat" fra december 2009 følgende: "Efter nævnets faste praksis skal der i en miljøgodkendelse foranlediget af en ændring eller udvidelse fastsættes en rimelig frist til at imødekomme BAT-krav for de eksisterende dele af anlægget. En rimelig frist for, hvornår eksisterende staldafsnit skal leve op til kravet om BAT vil f.eks. kunne være det tidspunkt, hvor de eksisterende staldafsnit næste gang skal gennemgribende renoveres."

I denne sag er der netop tale om udnyttelse af eksisterende stalde, hvorfor ansøger er indforstået med kravet om at leve op til BAT på tidspunktet for renovering eller ved revurderingen om 8 år.

Kravet til ammoniakreduktion løses i stedet ved fodringstiltag."

Foderkorrektion

Ammoniak reduktion ved foderkorrektion er ikke forbundet med nogen meromkostning og er heller ikke forbundet med et højere energiforbrug.

Ved at udregne en korrektionsfaktor på baggrund af FEsv pr. produceret svin, gram råprotein pr. FEsv, afgangsvægt og indgangsvægt kan der stilles vilkår til en korrektionsfaktor, som skal overholdes mens de enkelte faktorer kan variere:

Korrektionsfaktoren beregnes efter følgende formel:

$$\frac{((FEsv \text{ pr prod gris } \times g \text{ råprotein}/FEsv)/6,25 g \text{ råprotein pr } g \text{ N} - ((afgangsvægt - indgangsvægt) * 28 g \text{ N pr kg tilvækst}))}{((afgangsvægt - indgangsvægt) \times (20,95 + 0,177 \times (afgangsvægt + indgangsvægt)))}$$

Ved at indsætte de i ansøgningen angivne niveauer for FEsv pr. produceret svin (2,87), gram råprotein pr. FEsv (153,0), afgangsvægt (115 kg.) og indgangsvægt (30 kg.) i ligningen bliver korrektionsfaktoren **0,905**.

For at dette vilkår kan kontrolleres ved miljøtilsyn skal der kunne fremvises en E-kontrol eller anden produktionsopgørelse, som dokumenterer de enkelte faktorer i korrektionsligningen. Derudover skal Assens Kommune også være sikker på, at data er valide, hvilket gøres ved at stille et vilkår om at E-kontrollen eller anden produktionsopgørelse skal gennemgås af en konsulent mindst én gang årligt.

Forbrug af vand og energi

Det forventede årlige energi- og vandforbrug i ansøgt produktion

Brændstof	26.400 liter
El	52.000 kWh
Vand	1.600 m ³

Fra ansøger er modtaget følgende mht. energiforbrug:

”Der er regnet tilnærmelsesvist med en proportional opskrivning af forbruget gennem udvidelse af dyreholdet.

Jf. vejledning i ansøgningssystemet gælder dette oplysningskrav kun for § 12 ansøgninger. Dette er en § 11-ansøgning. Alligevel kan følgende oplyses:

I eksisterende stald er installeret undertryksventilation, som er mere energibesparende end f.eks. ligetryksventilation.

I ny svinestald er installeret combi-diffus ventilation. Der er pt. ikke planer om at udskifte ventilationen i de øvrige stalde. Bliver der et behov for det, vil der blive valgt et strømbesparende system, såfremt det er foreneligt med ventilationsbehovet i stalden.

Efter hvert hold slagtesvin vaskes ventilatoren i staldafsnittene sammen med det øvrige staldinventar. Herved fjernes snavs mv. der kan yde modstand og forøge strømforbruget.

Al ventilation er styret af et temperaturreguleret styringssystem som sikrer, at ventilationen kører optimalt, både med hensyn til temperatur i staldene og el-forbruget.

Der vil ikke blive brugt mere vand end det produktionen kræver. Der vil løbende blive holdt høje med vandforbruget gennem den daglige drift.”

Opbevaring og udbringning af husdyrgødning

Der etableres flydelag på beholderen, hvorved ammoniakfordampningen fra lageret reduceres væsentligt. Der føres logbog for beholdere med flydende husdyrgødning, jf. de beskrevne regler i vejledning "Logbog for beholdere med flydende husdyrgødning" med tilhørende skemaer. Herved sikres en løbende kontrol af, at flydelaget opfylder kravene. Flydelaget vedligeholdes med halm.

Gylleudbringning sker med slæbeslanger. Gyllen køres typisk ud med 22 m³ gyllevogn med slæbeslanger. Ved udbringning af gylle på sort jord nedbringes husdyrgødningen hurtigst muligt. Husdyrgødning udbringes under hensyn til de generelle regler, og foregår i videst mulig omfang efter godt landmandskab, hvilket vil sige at der tages hensyn til naboerne, byområder osv.

Management tiltag som kan minimere lugtgener

Følgende er modtaget fra ansøger:

”

1. Ved udslusning af gylle brydes flydelag i gyllekummer og der skabes omrøring i lagertank . Der frigives derved lugt og ammoniak. Derfor udsluses så sjældent som muligt ca. hver 6. uge. Herved opnås ikke kun færre gener ved selve overpumpningen, men også generel forbedring da flydelaget i kummerne er intakt flere dage.
2. Ekstra indsugningsklapper, i ny stald, justeres til at åbne tidligere, da det giver en større luftmængde og derved en større opblanding af udsugningsluften (lugten).
3. Overbrusning justeres dagligt i sommerperiode for såvel interval som on-tid. Derved undgås så vidt muligt svineri i stierne (gamle stald) som følge af høj staldtemperatur, som efter min opfattelse er den væsentligste årsag til lugtgener fra stalden.
4. Problemet med lammehaler i gyllebeholder skal løses- helst med biologisk metode. Jeg må derfor forske videre i årsagen til deres opblomstring. Lammehalerne er efter min opfattelse skyld i hovedparten af lugtemmissionen de sidste to år.
5. Ved udbringning af gylle arbejdes af hensyn til naboerne altid efter følgende principper. Der udbringes aldrig i weekender – heller ikke langt fra bymæssig bebyggelse. Der tages også hensyn til byens tre konfirmationsdage(søndage + St. bededag), ved at der så vidt muligt ikke køres forud for disse. Gyllen udbringes i den periode hovedsageligt på Pejrupgård, som ligger langt fra byen. Desuden forsøger vi altid at udbringe forud for regn, således at såvel lugt som ammoniakfordampning reduce-

res. Dette kan lade sig gøre fordi vi har stor kapacitet set i forholdet til gyllemængden.

Idékatalog over andre tiltag til minimering af lugtgener og ammoniakemission:

1. Deltagelse i projektet Assens Biogas giver mindre lugt i gyllen men også mere kørsel.
2. Etablering af beplantning mod nord som vil bremse og reducere luftbevægelse i den retning
3. Forsøg med tilsætning af viscolight til gylle. Ifølge producent reducerer det ammoniakfordampning væsentligt.
4. De teknologiske løsninger er indtil videre fravalgt, fordi producenterne ikke kan give tilfredsstillende garanti for virkningen på lugt. Ligeledes er etableringsomkostningerne så høje, at de ved mit produktionsomfang vil være økonomisk uforsvarlige.

”

Egenkontrol

Følgende er modtaget fra ansøger:

”Gødningsplan og markplan udarbejdes selv. Der føres sprøjtejournal. Ansøger er med i en markstyringsgruppe til vurdering af indsatsbehov og opfølgning på forbrug af mark.

Ansøger er med i egenkontrolprogrammet ”DANISH Produktstandard”. Egenkontrolprogram sammenfatter kravene til produktion af grise under DANISH. Den omfatter især dyrevelfærd, fødevarer sikkerhed, og sporbarhed i primærproduktionen,

Vand- og el-forbruget vil blive fulgt løbende med henblik på at lokalisere eventuelle opståede fejl samt vurdere på muligheden for at reducere forbruget. Eventuelle automatiske foranstaltninger til dette overvejes løbende.

De tekniske installationer og hjælpemidler kontrolleres løbende for at imødegår driftsforstyrrelser og uheld.

Gyllen pumpes med overvåget traktorpumpe fra stald til tank. Fra tank pumpes til gyllevogn med traktordreven sugepumpe.

Det vurderes, at risikoen for gylleulykker er minimal.”

Vurdering:

Det er kommunens vurdering, at BAT redegørelsen er fyldestgørende. Der stilles vilkår til BAT for at sikre brugen af bedst tilgængelig teknik.

10.14 Affald og kemikalier

Fast affald sorteres og afleveres på genbrugsplads.

Olie- og Kemikalieaffald afleveres på kommunens genbrugsplads.

Spildolie er farligt affald, som håndteres efter kommunens anvisninger. Tom emballage fra pesticider håndteres efter anvisninger på etiket (kan typisk kommes til dagrenovation hvis de er skyllet).

Veterinærmedicinsk affald opbevares i køleskab og lukkede affaldsbeholdere. Afleveres herfra til kommunal modtagerstation eller dyrlægen.

Ansøger skal på lige fod med andre erhvervsvirksomheder overholde de generelle regler for opbevaring og bortskaffelse affald, herunder det fastsatte i krav i "Erhvervsaffaldsregulativet for Assens Kommune".

10.15 Alternative muligheder

Det er oplyst, at ansøgte udvidelse af dyreholdet er baseret på anvendelse af den eksisterende bygningsmasse. Der er ikke fundet andre økonomisk rentable alternativer til ændring af produktionen. Samtidig overholdes de miljømæssige krav med hensyn til lugtgener og ammoniakfordampning.

Såfremt den ønskede udvidelse ikke finder sted, vil produktionen fortsætte som i nudrift. Derved vil der ikke blive foretaget foderkorrektion på råprotein, og der vil heller ikke blive stillet vilkår om efterafgrøder/reduceret kvælstofnorm.

10.16 Beredskabsplan

En miljøgodkendelse skal være ledsaget af en beredskabsplan, som blandt andet skal indeholde telefonnumre, planer og instrukser for handlinger m.v., som alt sammen skal tjene det formål, at stoppe og begrænse skadevirkningen af det omgivende miljø, hvis uheld opstår. En sådan plan er ikke fremsendt til kommunen, hvorfor der vil blive

stillet vilkår om, at beredskabsplan skal være fremme ved kommunen senest 6 måneder efter meddelelse af godkendelsen.

10.17 Sammenfatning

Der er søgt om ændring og udvidelse fra et tilladt dyrehold bestående af en årsproduktion på 2.500 slagtesvin (30 – 115 kg.) svarende til ca. 80,5 DE (ny beregning) til en årsproduktion på 4.000 slagtesvin (30 – 115 kg) svarende til 129,4 DE. Udvidelsen sker i eksisterende stald.

Det er kommunens vurdering, at det ansøgte overholder de gældende miljøregler og kan gennemføres som beskrevet i ansøgningen og denne redegørelse. I godkendelsen skal der fastsættes vilkår, som ophøjer de afgivne oplysninger sammen med vurderingen i denne redegørelse til speciel lov for Vagn Damgaard Knudsen, Enghavegård. Disse vilkår vil sammen med kravene i den generelle miljølovgivning blive det nye reguleringsværktøj for anlæggelse og drift af virksomheden.

10.18 Offentlighed/naboorientering

Meddelelse om det ansøgte er sendt til orientering hos naboer ved brev af 18. januar 2010. Orienteringen er foretaget hos bosiddende samt ejere af ejendomme i lugtkonsekvensområdet jf. liste i pkt. 9. Der indkom ni indsigelser fra naboerne især fra beboerne på Drejebanken. Indsigelserne er indarbejdet i de forskellige afsnit i den ovenstående miljøvurdering.

Miljøgodkendelsen vil blive offentliggjort ved annoncering i lokalavisen Folkebladet i Assens Kommune. Desuden vil godkendelsen kunne ses på kommunens hjemmeside. Der vil blive sendt orienteringsbrev til de partshørte. Øvrige myndigheder og interesseorganisationer vil blive orienteret via mails.

Trine Bonrud Helleskov
Miljømedarbejder, Agronom
Miljø & Natur, Team Landbrug